

VÄLFÄRDSÖVERSIKT 2023

Kommunfullmäktige 18.9.2024 § 16

1.	Inledning	3
2.	Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunen	3
2.1	Strukturer och samarbetsgrupper för främjande av hälsa och välfärd	4
2.2	Barnvänlig kommun.....	7
2.3	HYTE-koefficient.....	7
2.4	TEAvisare	9
3.	Välfärdsläget i Lapträsk och för invånarna i Lapträsk 2023.....	11
3.1	Ekonomi och livskraft.....	11
3.1	Barn och unga	17
3.3	Invånare i arbetsför ålder.....	32
3.4	Äldre människor.....	36
3.5	Alla åldersgrupper	39

1. Inledning

Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021 § 6) ska kommunen främja invånarnas hälsa och välfärd. Enligt denna lag bär kommunen det primära ansvaret för främjandet av hälsa och välfärd till den del denna uppgift är knuten till andra uppgifter som enligt lag ska skötas av kommunen. Kommunen ska följa kommuninvånarnas levnadsförhållanden, hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa i varje område och inom varje befolkningsgrupp. Fullmäktige i kommunen ska årligen lämnas en rapport om kommuninvånarnas hälsa och välfärd, de faktorer som påverkar dessa och de åtgärder som har vidtagits. Dessutom ska det i kommunen en gång per fullmäktigeperiod utarbetas en välfärdsberättelse och välfärdsplan för fullmäktige om frågorna ovan.

Välfärdsöversikten grundar sig på Lappträsk kommuns välfärdsplan 2021–2024, som godkändes av fullmäktige i Lappträsk 8.12.2021 § 51 och uppdaterades hösten 2023 på grund av ändringar i ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster (godkänd av fullmäktige 15.11.2023 § 31). Välfärdsöversikten är en beskrivning av levnadsförhållandena, välbefinnandet och hälsan hos invånarna i Lappträsk kommun och de faktorer som påverkar dem. I välfärdsöversikten beskrivs också strukturerna för främjande av välfärd och hälsa i Lappträsk kommun. I de årliga välfärdsrapporterna informeras fullmäktige om invånarnas välfärd och hälsa och om de åtgärder som vidtagits, men det finns också möjlighet att uppdatera målen och åtgärderna. Granskningen 2023 kommer att fokusera på att rapportera om åtgärderna för 2023 i de matriser som bifogas planen.

Kommunen ska i sin strategiska planering ställa upp mål för främjande av välfärd och hälsa och definiera åtgärder som stöder dessa mål. Kommunen ska i sitt beslutsfattande beakta beslutens uppskattade inverkan på människors välfärd och hälsa, uppdelat per befolkningsgrupp. Kommunens olika sektorer ska samarbeta för att främja välfärd och hälsa. Kommunen ska utse en person som ansvarar för främjandet av välfärd och hälsa.

Kommunen ska samarbeta med välfärdsområdet för att främja välfärd och hälsa och stödja det med sin expertis. Kommunen ska dessutom samarbeta för att främja välfärd och hälsa med andra offentliga aktörer, privata företag och allmännyttiga organisationer som arbetar för att främja välfärd och hälsa i kommunen. Kommunen ska också främja verksamhetsförutsättningarna och inflytandet för organisationer som arbetar för att främja hälsa och välfärd inom området hälsa och välfärd.

2. Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunen

Att främja välbefinnande är en av kommunens viktigaste uppgifter. I lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021 § 6) föreskrivs om främjande av välfärd och hälsa i kommunen. Kommunen har det primära ansvaret för att främja välfärd och hälsa till den del som denna uppgift är kopplad till kommunens övriga lagstadgade uppgifter. Kommunen ska i sin strategiska planering ställa upp mål för främjande av hälsa och välfärd och fastställa åtgärder för att stödja dessa mål. Kommunen ska i sitt beslutsfattande beakta de uppskattade effekterna av sina beslut på välfärden och hälsan hos människor i olika befolkningsgrupper. Dessutom ska kommunen årligen rapportera till fullmäktige om kommuninvånarnas välfärd och hälsa, om de faktorer som påverkar dem och om de

åtgärder som vidtagits samt varje fullmäktigeperiod utarbeta en välfärdsberättelse och en välfärdsplan för fullmäktige.

2.1 Strukturer och samarbetsgrupper för främjande av hälsa och välfärd

Fram till utgången av 2022 bildade Lapträsk kommun och Lovisa stad ett gemensamt samarbetsområde för social- och hälsovårdstjänster, där Lovisa stad tillhandahöll Lapträsk kommun grundläggande social- och hälsovårdstjänster, med undantag för äldreomsorg. Som en följd av samarbetsområdet arbetade Lapträsk kommun och Lovisa stad också tillsammans för att främja välfärd och hälsa. Från början av 2023 överfördes ansvaret för att ordna social- och hälsovården samt räddningsväsendet från kommunerna och samkommunerna till välfärdsområdet. Social- och hälsovården och räddningsväsendet i Lapträsk ordnas av Östra Nylands välfärdsområde. Den specialiserade sjukvården i Östra Nyland ordnas av HNS-koncernen. Lapträsk kommun ska samarbeta med Östra Nylands välfärdsområde för att främja hälsa och välfärd och stödja det med sin sakkunskap.

Fram till 31.7.2023 ansvarade en gemensam förvaltningsövergripande och kommunövergripande sektorsövergripande styrgrupp och arbetsgrupp (HYTE-styrgrupp och HYTE-arbetsgrupp) för Lapträsk kommun och Lovisa stad för samarbetet för att främja välfärd och hälsa. Grupperna bestod av representanter från kommunernas olika förvaltningsområden och den tredje sektorn. Lapträsk kommunstyrelse (6.2.2023 § 18) och Lovisa stadsstyrelse (7.12.2022 § 331) beslutade att styrgruppens och arbetsgruppens gemensamma verksamhet för främjande av välfärd och hälsa fortsätter till 31.7.2023 för att bättre beskriva välfärdsområdets och kommunens tjänster.

Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021 § 6) ska kommunens olika sektorer samarbeta för att främja välfärd och hälsa. För att genomföra det sektorsövergripande och förvaltningsövergripande arbetet för att främja välfärd och hälsa skulle en kommunal styrgrupp och en arbetsgrupp för främjande av välfärd och hälsa inrättas och tillsättas i kommunen från och med den 1 augusti 2023. Kommunfullmäktige utsåg (29.5.2023 § 100) en styrgrupp och arbetsgrupp för välfärdsarbete för att genomföra kommunens sektorsövergripande och förvaltningsövergripande välfärds- och hälsofrämjande arbete. I styr- och arbetsgruppen ingår representanter från alla sektorer i kommunen. HYTE-styrgruppen och arbetsgruppen inledde sitt arbete i augusti 2023.

HYTE-styrgruppens sammansättning och uppgifter

Styrgruppen uppgift är att leda den strategiska planeringen, utvecklingen och genomförandet av främjandet av hälsa och välfärd. Styrgruppen ansvarar för att integrera välfärdsaspekterna i kommunens strategi samt för planeringen och uppföljningen av kommunens verksamhet och ekonomi. Styrgruppen fastställer prioriteringar och mål för välfärdsarbetet och följer upp hur de genomförs. Styrgruppen ansvarar också för att rapportera om välfärden (inklusive föregripande och utvärdering) till beslutsfattarna och invånarna årligen och under fullmäktigeperioden samt för att förutse hur förändringar i verksamhetsmiljön påverkar välfärden.

Styrgruppen:

Kommundirektör, ordf.
Bildnings- och välfärdsdirektör
Teknisk direktör
Förvaltningsdirektör
Ekonomichef
Välfärdskoordinator, sekreterare och sammankallare
Förtroendepersoner utsedda av kommunstyrelsen 2 personer

HYTE-arbetsgruppens sammansättning och uppgifter

Arbetsgruppens uppgift är att utveckla och samordna främjandet av hälsa och välfärd i kommunen samt att informera om kommuninvånarnas hälsa och välfärd. Arbetsgruppen bereder de lagstadgade välfärdsplanerna och -rapporterna samt programmet för förebyggande av rusmedelsmissbruk samt följer upp och dokumenterar genomförandet av åtgärderna i välfärdsplanen. Arbetsgruppen ser till att åtgärderna i välfärdsplanen integreras och genomförs i de kommunala tjänsterna samt i planeringen av verksamheten och ekonomin. Välfärdsarbetsgruppen samordnar det förebyggande och främjande välfärdsarbetet och samrådet med invånarna och intressentgrupperna, Arbetsgruppen samarbetar med bland annat Östra Nylands välfärdsområde, tredje sektorn, kommunens intressebevakningsorgan (äldre- och handikapprådet, ungdomsfullmäktige) och församlingen för att främja kommuninvånarnas välfärd och hälsa. Arbetsgruppen fungerar som kommunens arbetsgrupp för barn- och ungdomsvård, samordningsgrupp för barnvänlig kommun och arbetsgrupp för förebyggande av rusmedelsmissbruk.

Arbetsgruppen:

Direktör för bibliotek och kultur, ordförande
Välfärdskoordinator, sekreterare och sammankallare
Idrottsinstruktör och –rådgivare
Representant för personalen inom småbarnspedagogik
Representanter för skolpersonalen
Ungdomsledare
Uppsökande ungdomsarbetare
Teknisk arbetsledare
Kost- och städchef
Kommunens representant för sysselsättningstjänster
Närings- och kommunikationssekreterare

Övriga HYTE-samarbetsgrupper

- Multiprofessionellt styr- och servicenätverk för barn och unga (lagstadgat, gemensamt med Lovisa stad) och förberedande arbetsgrupp
- Regional arbetsgrupp för förebyggande av rusmedelsmissbruk (Östra Nylands välfärdsområde och kommunerna) 2024
- Regionalt HYTE-koordinatornätverk (Östra Nylands välfärdsområde och kommunerna) 2024

- Gemensam elev- och studerandevårdsgrupp (kommunen och Vårdsområdet) finsk- och svenskspråkig
- Interkommunalt idrottsrådgivningsnätverk (kommunerna i ÖN och Vårdsområdet)

Samordningen och planeringen av främjandet av välfärd och hälsa i Lapträsk kommun är placerad under bildnings- och välfärdstjänsterna. Bildnings- och välfärdsdirektören har under sig en välfärdskoordinator, som bland annat har till uppgift att samordna allt välfärdsarbete på kommunnivå. Bildnings- och välfärdsnämnden ansvarar för att samordna kommunens arbete. Samarbete sker också med kommunens intresseorganisationer, dvs. äldre- och handikapprådet samt ungdomsfullmäktige. Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fattar förvaltningsövergripande linjedragningar och beslut som rör välfärds- och hälsofrämjande arbete.

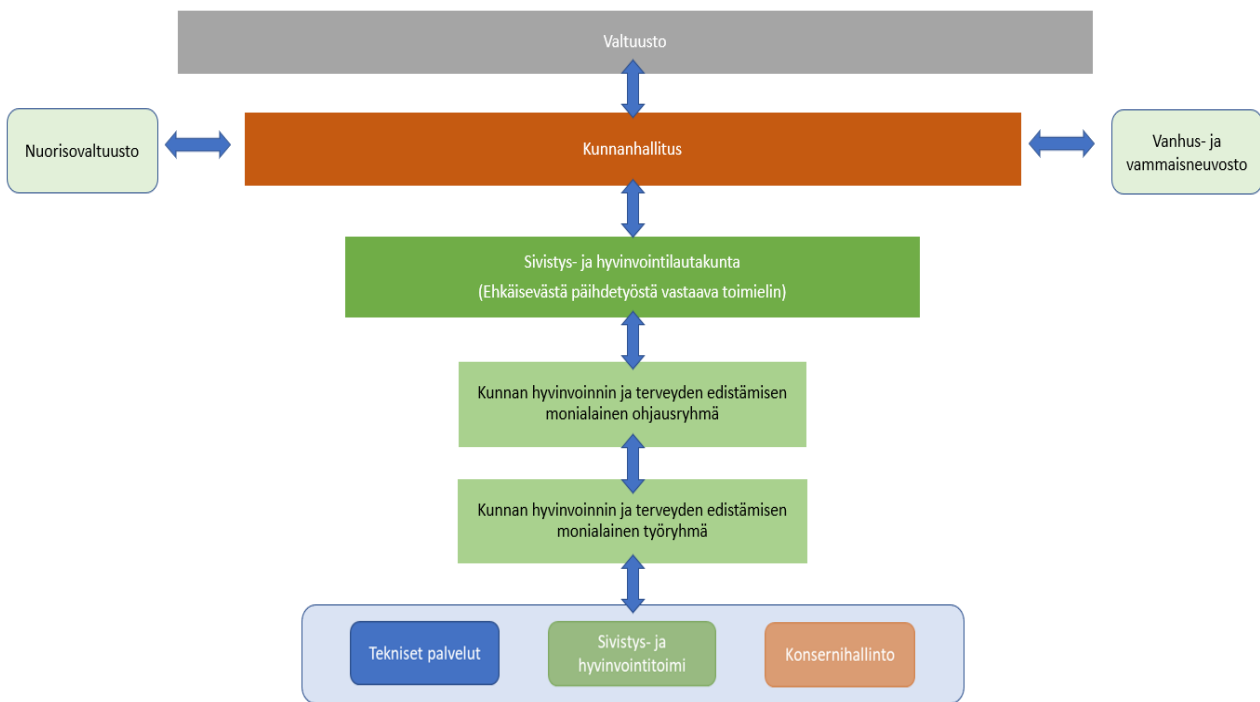

Bild Kommunens HYTE-organisation

Kommunen samarbetar med välfärdsområdet för att främja välfärd och hälsa och stöder det med sin expertis. Dessutom sker arbetet för att främja välfärd och hälsa i olika gränssnitt. Förutom välfärdsområdet finns det också olika föreningar och organisationer, företag och församlingen.

2.2 Barnvänlig kommun

Lapträsk kommun har satt upp ett strategiskt mål att bli en barnvänlig kommun enligt UNICEF. Lapträsk vill se till att varje barn har en röst i sin vardag, en trygg vuxen i närheten, vänner och hobbyer samt en skola som ger dem möjlighet att lyckas oavsett bakgrund. Målet är att se till att barnens rättigheter förverkligas i kommunens förvaltning och i de tjänster som erbjuds barnen i deras vardag. UNICEF Finland valde Lapträsk kommun för att delta i modellen för barnvänliga kommuner och samarbetet mellan UNICEF och Lapträsk kommun inleddes hösten 2020. UNICEF:s handlingsplan för barnvänliga kommuner för Lapträsk kommun godkändes i november 2022 vid ett gemensamt möte mellan representanter för Lapträsk kommun och UNICEF Finland. Modellen har använts för att främja barns rättigheter i beslutsfattande, förvaltning och tjänster. Genomförandet av handlingsmodellen för barnvänlig kommun har framskridit under 2023 i enlighet med modellen för barnvänlig kommun. Lapträsk kommuns Barnvänlig kommun-handlingsplan har genomförts i enlighet med de fastställda målen och åtgärderna. Vid det andra uppföljningsmötet den 21 september 2023 gick UNICEF och kommunens LYK-samordningsgrupp gemensamt igenom hur utvecklingsarbetet fortskrider. Nästa uppföljningsmöte kommer att äga rum hösten 2024 i slutet av handlingsplanens period. Tillsammans med representanter från UNICEF kommer man då att gå igenom om de åtgärder som kommunen satt upp har genomförts och vilka resultat som uppnåtts i kommunen. Efter detta möte kommer UNICEF att bedöma om kommunen har gjort framsteg i enlighet med kriterierna för erkännande och de allmänna principerna i modellen och, om så är fallet, tilldela utmärkelsen barnvänlig kommun.

Under våren 2023 höll kommunen sitt andra barnparlament. Under hösten 2023 har samordnaren för barnvänlig kommun varit involverad i att ta fram riktlinjer för planering och organisering av barnparlamentsaktiviteter.

Under 2023 har ett antal åtgärder vidtagits för att främja utvecklingen av en barnorienterad kommun baserat på strategin för en människoorienterad kommun.

2.3 HYTE-koefficient

Från och med början av 2023 infördes ett tillägg till statsandelen för hälsa och välfärd, den så kallade HYTE-koefficienten, för kommunerna. HYTE-koefficienten är ett incitament för att säkerställa att kommunerna fortsätter att aktivt främja kommuninvånarnas välfärd och hälsa efter den sociala och ekonomiska reformen.

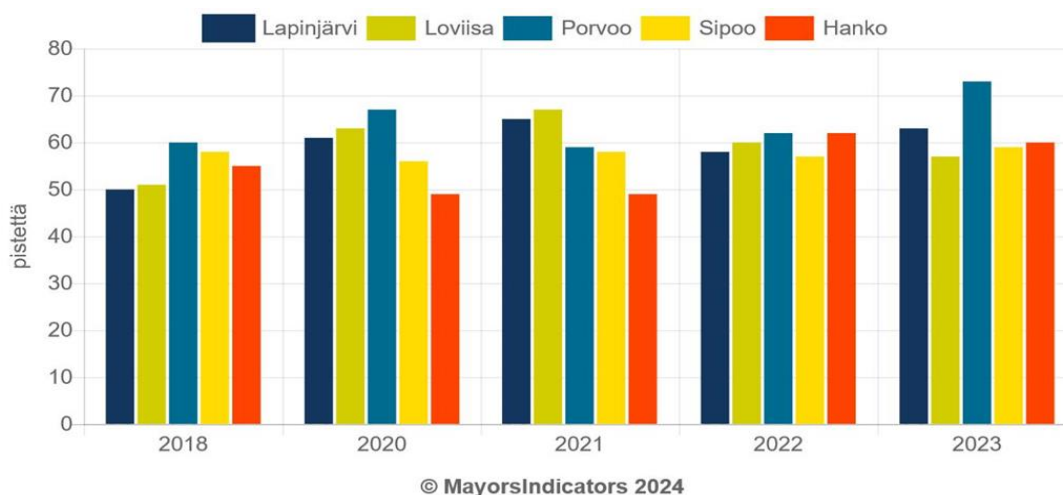
HYTE-koefficienten består av 15 processindikatorer som mäter nuläget i verksamheten ("På vilket sätt arbetar kommunen med att främja välfärd och hälsa") och sex resultatindikatorer som mäter förändringen i främjandet av befolkningens välfärd och hälsa. Resultatindikatorerna och processindikatorerna har samma vikt vid beräkningen av HYTE-koefficienten. Det väsentliga är att kommunen genom sina egna åtgärder kan påverka de indikatorer som används i HYTE-koefficienten. Processindikatorerna baserar sig på THL:s TEA visare-enkäter inom idrott, grundläggande utbildning, kultur och kommunalförvaltning, som genomförs vartannat år för de olika förvaltningsområdena. Resultatindikatorerna härleds ur enkäter och register.

För var och en av HYTE-koefficientens resultatindikatorer (totalt 6) finns det en originalversion och en skalad version. Både den ursprungliga resultatindikatorn och den skalade resultatindikatorn kan ha en inverkan på HYTE-koefficienten. Om den ursprungliga resultatindikatorn ligger på den indikatorspecifika målnivån får kommunen automatiskt maxpoäng (100) för den skalade indikatorn. Om den ursprungliga resultatindikatorn inte ligger på målnivån bestäms poängen för den skalade indikatorn av hur stor skillnaden är mellan de två senaste mätåren. Detta jämförs med förändringen i andra kommuner. Ju bättre förändringen är i förhållande till förändringen i andra kommuner, desto högre poäng får kommunen i den skalade indikatorn. Den kommun som har haft den största positiva förändringen får maxpoäng (100) och den kommun som har haft den största negativa förändringen får minimipoäng (0). Övriga kommuner och välfärdsområden rangordnas i detta intervall (0–100) enligt sin egen poäng (källa: THL).

Bild Kommunernas HYTE-koefficient, THL 2024

HYTE-koefficient

Indikatorn uttrycker HYTE-koefficienten på en skala från 0–100, dvs. medelvärdet av medelvärdet av resultatindikatorerna och medelvärdet av processindikatorerna.

HYTE-koefficient euro/invånare

	2020	2021	2022	2023
Lapträsk	16,6	18,5	16,5	17,8
Lovisa	17,3	18,9	17,1	16,2
Hangö	13,3	13,8	17,6	17,1
Borgå	18,4	16,7	17,6	20,7
Sibbo	15,4	16,4	16,3	16,8

Källa: Sotkanet.fi, THL

HYTE- koefficient, 1 000 euro

	2020	2021	2022	2023
Lapträsk	43,2	48,5	42,6	44,5
Lovisa	255	278,7	251	234,1
Hangö	109,2	111,1	140,2	133,0
Borgå	924,7	844,8	901,3	1053,6
Sibbo	325,1	356	361,1	372,7

Källa: Sotkanet.fi, THL

2.4 TEA-visare

Institutet för hälsa och välfärd samlar vartannat år in uppgifter om arbetet för att främja välbefinnande och hälsa (TEA) inom olika kommunala sektorer. I datainsamlingarna granskas bland annat åtgärder, resurser och förvaltningsövergripande praxis. TEA-visare ger stöd och information till kommunerna när de planerar, genomför och utvärderar sin verksamhet för att främja välfärd och hälsa. Resultaten av TEA-visare kan granskas med hjälp av ett verktyg på Institutet för hälsa och välfärds webbplats. Med hjälp av verktyget kan man hämta data och jämföra situationen i kommunerna runt om i landet inom sammanlagt sju olika områden. De uppgifter som samlas in för TEA-visare poängsätts enligt aktivitetens kvalitet. Poängen för kommunernas hälsofrämjande aktiviteter redovisas i verktyget med en poäng mellan 0 och 100. Varje dimension är indelad i underdimensioner. Sammanfattande poäng beräknas för dessa komponenter och skalas slutligen på en skala från 0–100.

TEA-visares datainsamlingar upprepas regelbundet enligt följande: under udda år samlas uppgifter in om kommuner, kultur och grundskolor. Under jämna år samlas uppgifter in om idrott, primärvård, gymnasier och grundläggande yrkesutbildning (Källa: Teaviisari.fi).

År 2023 svarade kommunen på datainsamlingar om kommunledning, kultur och grundläggande utbildning. Grundskoleundersökningen genomfördes hösten 2023 och svaren på dessa har ännu inte publicerats i rapporteringsskedet.

TEA-visare 2023 alla sektorer

Pisteet	Lapinjärvi	Loviisa	Sipoo	Porvoo	Hanko	Koko maa
Kaikki sektorit	69	70	58	67	58	70
Kuntajohto	79	77	65	82	59	83
Perusopetus	56	60	62	65	67	65
Lukiokoulutus	..	66	49	55	57	65
Ammatillinen koulutus	..	..	..	..	..	64
Liikunta	68	66	47	66	65	72
Perusterveydenhuolto	80	80	67	57	38	70
Kulttuuri	62	72	58	83	60	71

Bild TEA-visare Lapträsk 2023 alla sektorer (Teaviisari.fi)

En mer detaljerad titt på resultaten kan granskas [här](#)

TEA-visare 2023 kommunledningen

Pisteet	Lapinjärvi	Loviisa	Sipoo	Porvoo	Hanko	Koko maa
Kuntajohto	79	77	65	82	59	83
Sitoutuminen	48	58	60	93	36	83
Johtaminen	79	87	74	95	62	86
Seuranta ja tarveanalyysi	80	50	90	100	40	90
Voimavarat	100	100	62	62	88	78
Osallisuus	88	92	38	58	67	77

Bild TE-Avisare Lapträsk 2023 kommunledningen (Teaviisari.fi)

Enligt resultaten av kommunledningens TEA-visare 2023 är resurser och delaktighet av god kvalitet i Lapträsk. När det gäller att förbinda sig har kommunen störst utrymme för förbättringar. Resurserna består av bidrag till sammanslutningar och en heltidsanställd välfärdscoordinator och för båda fick kommunen hela 100 poäng. Delaktighet beskriver möjligheten för invånarna att delta i utveckling och utvärdering av verksamheten. Hela 100 poäng uppnåddes bland annat för beskrivningen av invånarnas möjligheter till påverkan och delaktighet, som finns öppet tillgängliga på kommunens hemsida, och de kommunala forumen (barnparlamentet). De områden som behöver förbättras mest utifrån kommunledningens datainsamling är engagemang: utvärderingsrapporten (bedömning av måluppfyllelse för välfärd och hälsa), indikatorer i verksamhets- och ekonomiplanen, åldersspecifika mål och åtgärder för att öka hälsofrämjande matvanor samt hållbarhetsmål som alla har 0 poäng utifrån datainsamlingen 2023.

En mer detaljerad titt på kommunledningens resultat kan granskas [här](#)

TEA-visare 2023 kultur

← Pisteet	Lapinjärvi	Loviisa	Sipoo	Porvoo	Hanko	Koko maa
Kulttuuri	62	72	58	83	60	71
Sitoutuminen i	34	66	56	72	56	66
Johtaminen i	66	66	20	80	50	72
Seuranta ja tarveanalyysi i	88	50	50	62	19	66
Voimavarat i	59	82	57	86	71	65
Osallisuus i	50	100	67	100	75	78
Muut ydintoiminnot i	75	67	100	100	89	82

Bild TEA-visare Lapträsk 2023 kultur (Teaviisari.fi)

Enligt resultaten från TEA-visaren 2023 för kultur är övervakning och behovsanalys av god kvalitet i Lapträsk. Hela 100 poäng har uppnåtts för bland annat regelbunden övervakning, rapportering och presentation för förtroendevalda av hur nöjda invånarna är med kulturtjänsterna och antalet barn och ungdomar under 18 år som deltar i grundläggande konst undervisning. Kulturundersökningen visar också att det finns mest utrymme för förbättringar i engagemanget: förtroendevalda organisationens och ledningsgruppens hantering av lagstadgade program, som alla får mellan 0 och 12 poäng i undersökningen 2023.

Det är möjligt att granska kulturresultaten [här](#)

3. Välfärdsläget i Lapträsk och för invånarna i Lapträsk 2023

De indikatorer som valts för välfärdsberättelsen för Lapträsk följs upp i de årliga välfärdsöversikterna. De valda indikatorerna baserar sig på den förteckning över minimiindikatorer för kommunerna som Institutet för hälsa och välfärd (THL) tillhandahåller. På grund av kommunens befolkningsstorlek finns det inte statistikuppgifter för alla minimiindikatorer. För välfärdsöversikten 2023 har den senast tillgängliga statistiken för april 2024 använts.

Borgå och Sibbo i kommunerna i Östra Nyland samt Hangö i de övriga kommunerna har valts till referenskommuner för indikatoruppgifterna. Vid granskningen av indikatorerna granskas fenomenen också i jämförelse med situationen i landet som helhet.

Om inte annat anges är indikatorerna hämtade från Sotkanet.fi. Den demografiska justeringen av indikatorerna har utförts vid THL med hjälp av uppgifter från Statistikcentralens befolkningsstatistik.

3.1 Ekonomi och livskraft

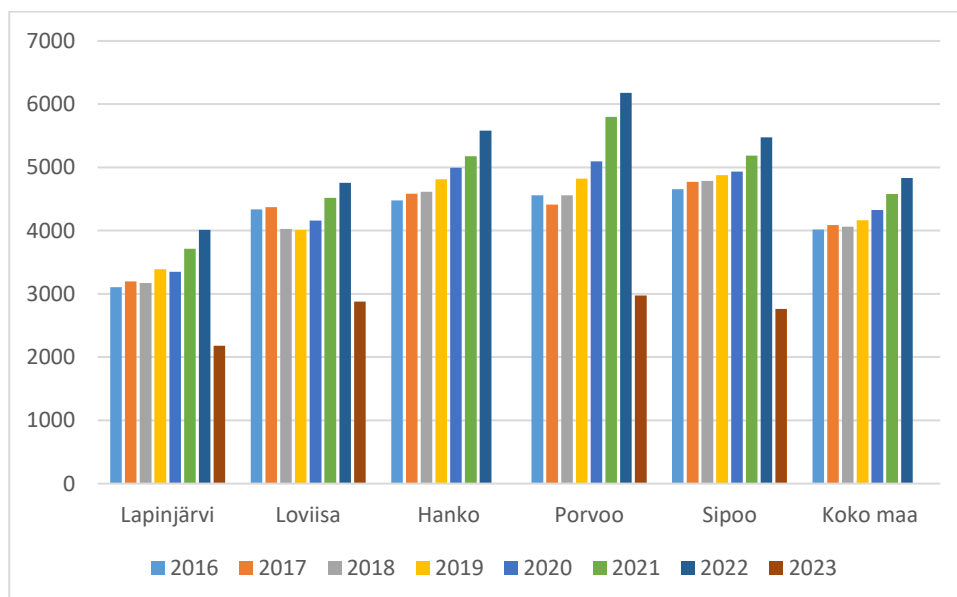
Verksamhetsmiljön under 2023 präglades av en allt stramare ekonomisk situation och av att det pågående kriget i Ukraina påverkade Finlands ekonomi och säkerhetsläge. I bokslutet

uppgick överskottet för 2023 till cirka 0,2 miljoner euro. Kommunens överskott i balansräkningen fortsatte att stärkas och upplåningen låg kvar på en mycket låg nivå.

Under 2023 genomfördes målen i det näringspolitiska programmet aktivt. Näringsgruppen, som består av företrädare för kommunen och företagare, bidrog till att göra kommunen mer företagsvänlig och livskraftig. Planen för Korsbro-områdets företagspark vann laga kraft, vilket innebär att man även i fortsättningen kommer att kunna erbjuda högkvalitativa företagsområden i ett bra trafikläge. Markanvändningsplanen för Husulabacken framskred under 2023. Planläggningstävlingen för Kapellby centrum och strandområden, som lanserades 2022 i samarbete med Finlands Arkitektförbund (SAFA), slutfördes sommaren 2023. Syftet med tävlingen var att ta fram genomförbara alternativ för utvecklingen av området som underlag för planering och beslutsfattande samt att öka byns livskraft och attraktionskraft, särskilt som bostadsort. Även detta var mycket framgångsrikt.

Skatteintäkter, euro/invånare

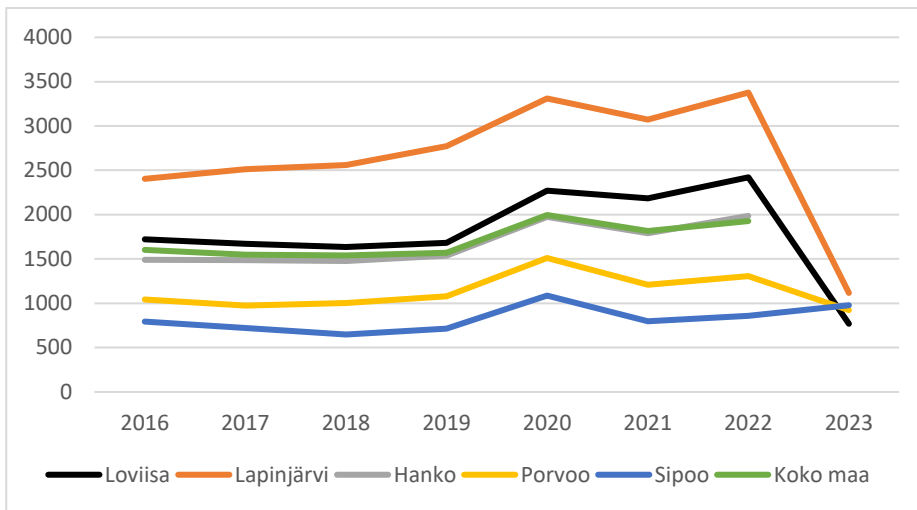
Indikatorn uttrycker den kommunala skatteintäkten per invånare i euro.

Källa: Sotkanet.fi, THL

Statsandelar totalt, euro/invånare

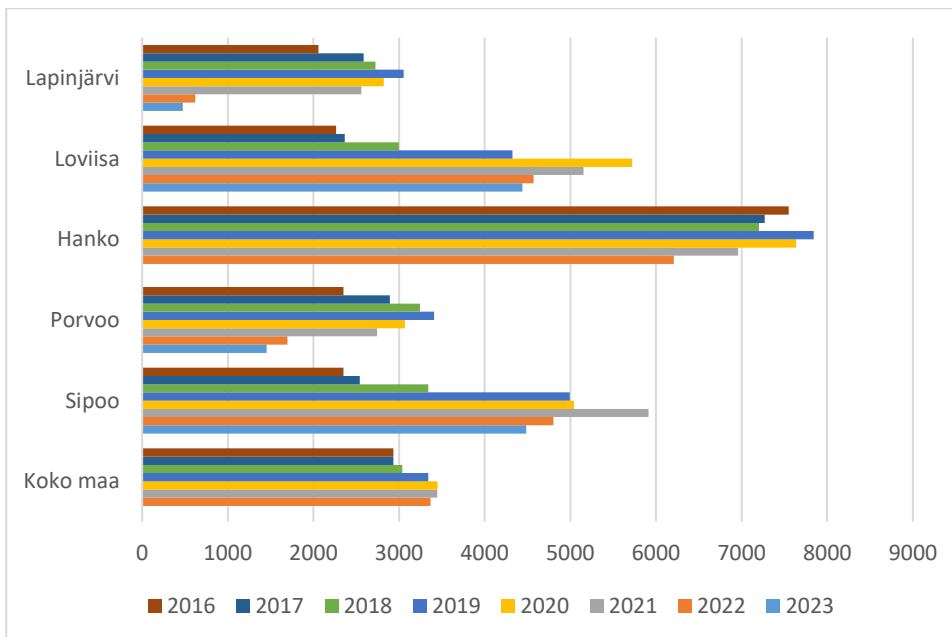
Indikatorn uttrycker det totala kommunala statsbidraget per invånare i euro. I resultaträkningens post direkta statsandelar ingår statsandelar och -understöd för verksamheten som grundar sig på en allmän kostnadsfördelning mellan staten och kommunerna och som inte har karaktären av driftsbidrag eller -ersättning. Hit hör statsandelar för social- och hälsovård samt undervisnings- och kulturverksamhet, som bestäms enligt kalkyleringssystemet, samt allmänna statsandelar och prövningsbaserade finansieringsunderstöd till kommunerna.

Källa: Sotkanet.fi, THL

Lånestock, euro/invånare

Indikatorn uttrycker den kommunala lånestocken per invånare i euro. Lånestocken definieras som: skuld - (förskottsfordringar + skulder + upplupna kostnader + övriga skulder) i kommunens/samkommunens balansräkning. Kommunens eller samkommunens lånestock definieras som räntebärande skulder.

Källa: Sotkanet.fi, THL

Årsbidrag, euro/invånare

Indikatorn uttrycker kommunernas årliga vinstmarginal i euro per invånare. Årsbidraget visar hur stor del av inkomstfinansieringen som återstår efter att de löpande utgifterna har betalats för investeringar, investeringar och amorteringar av lån. Årsbidraget är ett centralt nyckeltal

för att bedöma om intäktsfinansieringen är tillräcklig. Grundantagandet är att intäktsfinansieringen är tillräcklig om årsöverskottet är minst lika stort som avskrivningarna på anläggningstillgångarna.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lapträsk	-89	-85	-6	67	1 133	673	459	333
Lovisa	503	548	-120	-119	727	804	696	659
Hangö	475	818	447	397	1 002	902	706	
Borgå	720	571	580	502	1 112	1 584	1 527	946
Sibbo	651	508	356	255	743	832	1 047	830
Hela landet	494	596	376	316	739	682	616	

Källa: Sotkanet.fi, THL

Enligt Statistikcentralens preliminära befolkningsstatistik kommer invånarantalet i Lapträsk att vara 2 449 i slutet av år 2023, vilket är 69 personer färre än i slutet av år 2022. År 2023 föddes det 8 barn i Lapträsk, det naturliga bortfallet var 44 personer och en total flyttning på -35 personer. Enligt samma preliminära befolkningsstatistik fördelar sig befolkningen i Lapträsk på följande sätt: under 25 år 20,9 %, 25–64 år 47,9 % och över 65 år 31,2 %. Av befolkningen i Lapträsk är 15,8 % 75 år och äldre. Åldersfördelningen fortsätter att visa en ökning av andelen personer som är 65 år och äldre och en minskning av andelen yngre personer.

Den demografiska försörjningskvoten är förhållandet mellan antalet personer under 15 år och 65 år och äldre och antalet personer i åldern 15–64 år. Den demografiska försörjningskvoten ökar i hela landet i takt med att befolkningen åldras. Lapträsk har en högre demografisk försörjningskvot än landet som helhet. Enligt prognosen för 2021 skulle den demografiska försörjningskvoten i Lapträsk vara (80,0) år 2025, dvs. för varje 100 personer i arbetsför ålder skulle det finnas totalt 80 pensionärer och barn. Därefter beräknas försörjningskvoten i Lapträsk öka något fram till 2035 (82,5) och 2040 skulle den vara 80,2 i Lapträsk, jämfört med 67,3 i landet som helhet.

I slutet av 2023 hade arbetslösheten ökat något med 0,8 procentenheter jämfört med året innan, och i december 2023 var arbetslöshetsgraden i Lapträsk 9,8 %. Det totala antalet arbetslösa i slutet av 2023 var 114 personer, vilket är 9 personer fler än i slutet av 2022. Av de arbetslösa var 15 personer permitterade i slutet av 2023. Det finns 8 arbetslösa ungdomar under 25 år i slutet av 2023 (2022: 0), 61 arbetslösa personer över 50 år (2022: 54) och 39 långtidsarbetslösa (2022: 50).

Invånare 31.12

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 *
Lapträsk	2 739	2 706	2 665	2 606	2 621	2 580	2 518	2449
Lovisa	15 208	15 085	14 891	14 772	14 745	14 643	14 568	14 458
Hangö	8 663	8 517	8 379	8 199	8 042	7 979	7 832	7 718
Borgå	50 144	50 159	50 262	50 380	50 619	51 149	51 232	51 293

Sibbo	19 922	20 310	20 666	21 170	21 687	22 190	22 320	22 590
Hela landet	5 503 297	5 513 130	5 517 919	5 525 292	5 533 793	5 548 241	5 563 970	5 604 558

Källa: Sotkanet.fi, THL

*preliminär statistik

Levande födda

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lapträsk	25	19	25	17	18	21	14
Lovisa	111	112	86	76	100	95	86
Hangö	65	51	53	44	36	43	42
Borgå	447	429	431	394	400	419	412
Sibbo	172	169	173	163	180	211	197
Hela landet	52 814	50 321	47 577	45 613	46 463	49 594	44 951

Källa: Sotkanet.fi, THL

Demografisk försörjningskvot

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lapträsk	73,1	76,5	78,6	78,2	79,8	81,9	82,3
Lovisa	69,5	70,8	72,4	74,1	75,5	76,6	77,9
Hangö	74,5	77,5	78,9	81,0	81,5	83,2	83,5
Borgå	59,2	60,7	61,3	61,9	62,7	63,3	63,8
Sibbo	57,8	58,1	57,8	56,1	55,7	55,8	55,9
Hela landet	59,1	60,1	60,8	61,4	61,9	62,4	62,3

Källa: Sotkanet.fi, THL

Flyttningsnetto mellan kommuner / 1 000 invånare

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
Lapträsk	-18,5	-5,5	-8,2	-11	8,0	-10,0	-15,7	-21
Lovisa	-2,3	-1,7	-5,2	-1	2,9	-0,8	-1,7	6
Hangö	-20,2	-12	-11,2	-15,6	-13,9	-3,7	-9,5	12
Borgå	-0,5	-2	0,7	0,3	2,4	8,2	0,1	33
Sibbo	22,8	15,1	16,1	22	21,3	20,6	3,2	6

Källa: Sotkanet.fi, THL

*förhandsuppgifter

Gini-koefficient, disponibel inkomst

Gini-koefficienten uttrycker fördelningen av disponibel penninginkomst för hushållen i det aktuella området. Gini-koefficienten är ett av de mest använda måtten på inkomstskillnader. Ju högre värde på Gini-koefficienten, desto mer ojämlig är inkomstfördelningen. Sysselsättning och arbetslöshet är de viktigaste faktorerna som påverkar inkomstskillnaderna. Mycket stora inkomstskillnader anses underminera den sociala sammanhållningen, tilliten och rörligheten, vilket har negativa effekter på lokalbefolkningens välbefinnande och ekonomi. Lapträsk har den högsta gini-koefficienten jämfört med alla jämförelsekommuner.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lovisa	24,2	24,9	24,9	25,0	24,6	25,9	24,9
Lapträsk	26,8	27,0	28,6	28,5	28,6	32,9	31,2
Hangö	22,8	23,5	26,5	25,0	25,9	33,3	26,8
Borgå	25,4	25,8	26,4	26,4	25,7	27,1	26,3
Sibbo	26,8	27,4	27,5	28,1	28,0	29,4	27,5
Hela landet	27,2	27,7	28,1	27,9	27,7	29,1	28,6

Källa: Sotkanet.fi, THL

Övergripande låginkomstnivå i kommunen

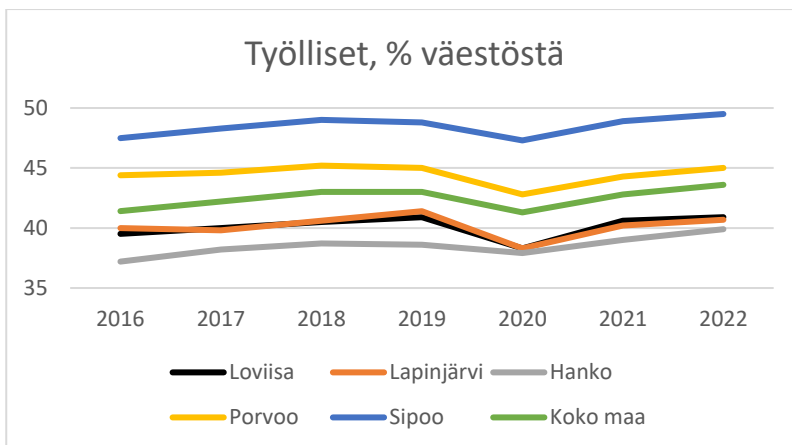
Indikatorn uttrycker andelen personer som bor i låginkomsthushåll som en procentandel av alla personer som bor i området.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lovisa	12,6	12,3	11,9	12,4	12,2	13,0	12,5
Lapträsk	13,3	11,3	13,2	14,6	13,2	15,1	14,9
Hangö	10,3	9,8	10,2	10,1	10,2	10,0	9,9
Borgå	8,6	8,7	9,1	9,6	8,7	9,4	9,4
Sibbo	6,0	5,7	6,2	6,4	6,5	6,9	6,8
Hela landet	12,7	12,8	13,1	13,4	12,5	13,2	13,4

Källa: Sotkanet.fi, THL

Sysselsatta, % av befolkningen

Indikatorn uttrycker andelen sysselsatta i procent av befolkningen. Personer i åldern 15–74 år anses vara sysselsatta. Antalet sysselsatta personer kallas även för den sysselsatta arbetskraften.

Källa: Sotkanet.fi, THL

3.1 Barn och unga

Inom småbarnspedagogiken är en av de viktigaste pedagogiska prioriteringarna att stärka barnens emotionella och sociala färdigheter. Detta syftar till att förebygga och minska konflikter och mobbning mellan barn. Grupperna använder olika material för denna verksamhet, bland annat Jag och vi-, Pikkuli- och Pomenia-serierna. På daghemmet främjas barnens välbefinnande genom regelbunden, planerad och varierad fysisk aktivitet. Barnen uppmuntras att delta i fysisk aktivitet på eget initiativ genom att idrottsredskap finns lättillgängliga och får användas i förskolans olika utrymmen. Aktiviteter och rutiner är utformade för att minimera väntetider och köer.

En nationell skolhälsoenkät på uppdrag av THL genomfördes under våren 2023. Skolhälsoenkäten genomförs vartannat år under udda årtal. Skolhälsoenkäten genomförs bland elever i årskurs 4 och 5 samt årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen samt bland elever i årskurs 1 och 2 i gymnasiet och yrkesutbildningen. Resultaten av skolhälsoenkäten och MOVE registreras enligt läroanstaltens hemort, varför indikatoruppgifter för elever i årskurs 8 och 9 i grundskolan i Lapträsk inte kommer att finnas tillgängliga efter 2013. Resultaten för elever från Lapträsk som går i högstadiet ingår i Lovisa stads skolhälsoenkät. Dessutom finns inte alla indikatoruppgifter för elever i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen tillgängliga, eftersom resultaten av dataskyddsskäl inte publiceras om antalet svarande är mindre än 30. MOVE-resultaten för årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen i Lapträsk finns inte tillgängliga för 2023, eftersom det finns färre än 10 resultat per elev i varje resultatgrupp.

Eleverna i Lapträsk är nöjda med sina liv och trivs i skolan

Enligt skolhälsoenkäten 2023 är nästan alla (90,2 %) elever i årskurs 4 och 5 i Lapträsk nöjda med sina liv just nu. Detta är högre än genomsnittet för hela landet och för Östra Nyland.

De allra flesta (80 %) av eleverna i Lapträsk 4:e och 5:e klass gillar sin skolgång. Eleverna i klassen har det också bra tillsammans. Svaren visar att eleverna upplever att de är väl delaktiga i planeringen av gemensamma frågor som berör skolgemenskapen (gemensamma skolregler, skolmåltider, gemensamma evenemang, rastaktiviteter). Mindre än hälften (30%) av de elever som besvarade enkäten känner att de är en viktig del av skolgemenskapen och att de vågar säga vad de tycker i klassen (34%).

Majoriteten (75%) av eleverna i 4:e och 5:e klass i Lapträsk har en aktivitet minst en dag i veckan. Men bara en tredjedel av de svarande uppgav att de motionerar minst en timme om dagen, enligt rekommendationerna. Detta är något lägre än riksgenomsnittet eller genomsnittet för de övriga kommunerna i Östra Nyland. I Lapträsk finns det skillnader i elevernas fysiska aktivitet mellan språkgrupperna. Enligt svaren motionerar de svenskspråkiga eleverna mer än de finskspråkiga eleverna.

Majoriteten av eleverna (71%) diskuterar ofta skoldagen med sina föräldrar och upplever att föräldrarna ofta är stödjande och uppmuntrande.

En tredjedel av de tillfrågade upplevde humörrelaterade problem

Lindrig ångest, humörproblem, mobbning eller smärta i olika delar av kroppen framkom som ett bekymmer och en belastning för elevernas välbefinnande. En tredjedel av eleverna i årskurs 4 och 5 i Lappträsk har upplevt åtminstone lindrig ångest och humörproblem under de senaste två veckorna vid tidpunkten för enkäten. Antalet humörrelaterade problem har ökat något jämfört med 2019. Hälften av eleverna i årskurs 4 och 5 i Lappträsk har upplevt eller deltagit i mobbning under läsåret. Andelen är något högre än i Östra Nyland och i hela landet. Antalet elever som upplevt eller deltagit i mobbning har också ökat något i Lappträsk jämfört med svaren under tidigare år.

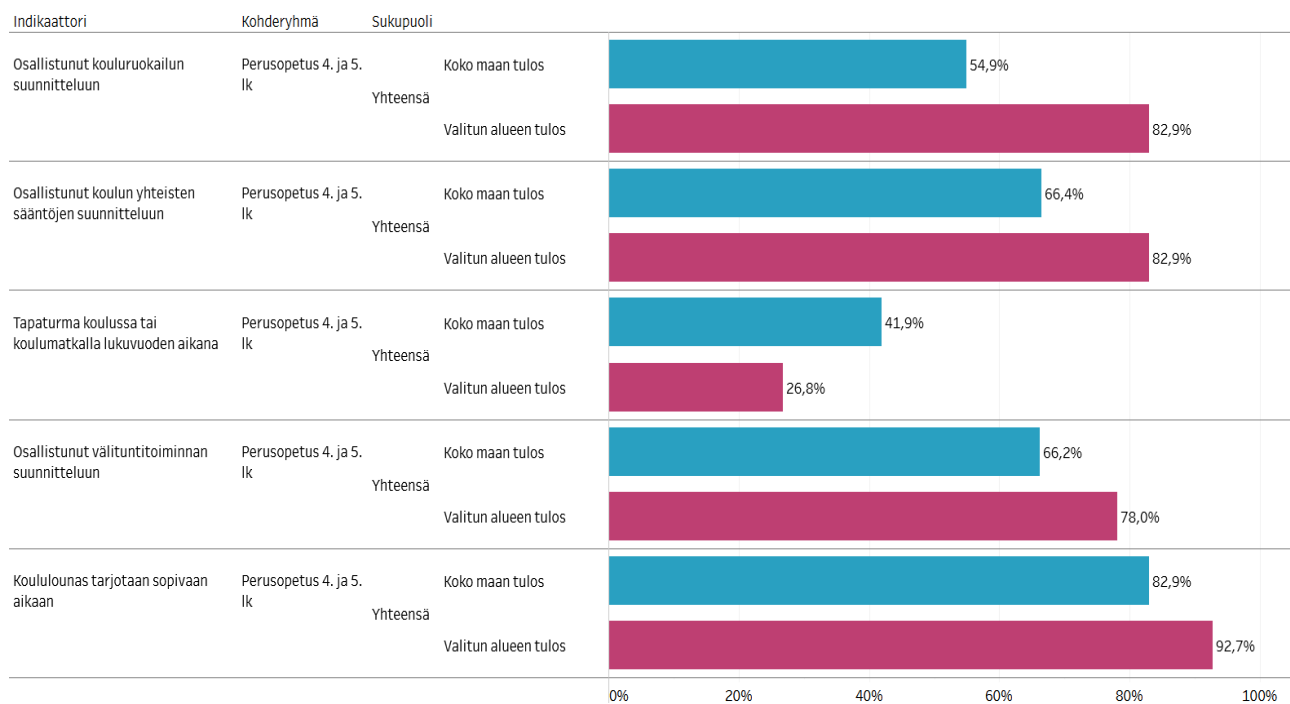
I Lappträsk borstar drygt hälften (66%) av eleverna tänderna mer sällan än två gånger om dagen, vilket är ett problem för deras hälsa.

Lågstadieeleverna är nöjda med smaken och kvaliteten på sin skollunch

I THL:s skolhälsoenkät frågade man för första gången eleverna i årskurs 4 och 5 om deras åsikter om skollunchen. Största delen av dem som svarade var nöjda med smaken (68 %) och kvaliteten (63 %) på vårens skolluncher. Nästan alla ansåg att skolluncherna serveras vid en lämplig tidpunkt och att det finns tillräckligt med mat. Nästan hälften av eleverna anser att det inte finns tillräckligt med tid för att äta skollunch.

Resultaten visar också oroande uppgifter om barnens matvanor: allt fler elever i årskurs 4 och 5 i Lappträsk hoppar över morgonmål och skollunch. Endast cirka hälften av de elever som svarade på enkäten äter en huvudmåltid i skolan under alla skoldagar. Nästan hälften av eleverna äter inte frukost varje vardagsmorgon. Antalet elever som inte äter frukost i Lappträsk är betydligt högre än i hela landet. Andelen elever (24%) som dricker mjölk och kärnmjölk till skolmåltiderna varje skoldag är också nästan hälften av den nationella nivån. År 2017 var motsvarande siffra 68 %.

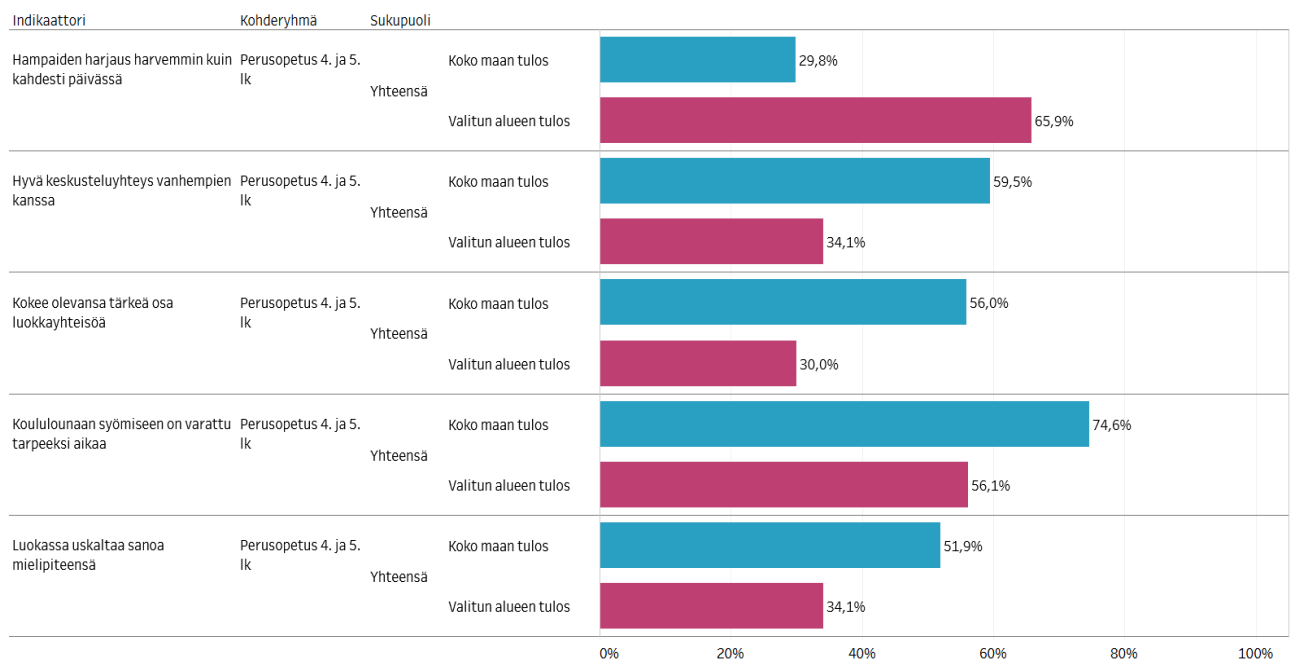
5 positivaste resultaten i skolhälsoenkäten för årskurserna 4 och 5 i den grundläggande utbildningen i Lappträsk i förhållande till resultaten för hela landet

Källa: THL, skolhälsoenkäten 2023

5 mest oroväckande resultaten i skolhälsoenkäten för årskurserna 4 och 5 i den grundläggande utbildningen i Lappträsk i förhållande till resultaten för hela landet

Viisi huolestuttavinta tulosta suhteessa koko maan tulokseen, Lapinjärvi

Källa: THL, skolhälsoenkäten 2023

På Hilda Käkikoski-skolan har resultaten av skolhälsoenkäten visat tre oroande resultat: upplevelsen av mobbning och låga nivåer av frukost och fysisk aktivitet. Följande åtgärder har initierats tillsammans med elever, föräldrar och medlemmar i elevvårdsgruppen. Dessutom har skolan ett system för rapportering av mobbning med låg tröskel via QR-kod eller Forms. Tillagning av frukost har lärts ut i undervisningsköket och vikten av att äta den har lyfts fram på lektionerna. Den fysiska aktiviteten har ökat genom gymnastiklektioner, långa raster, motionscyklar och annan rastutrustning samt genom att tillhandahålla

I Kapellby skola har resultaten av skolhälsoenkäten visat ett par oroande resultat: modet att säga ifrån i klassen och modet att prata med vuxna i skolan. Dessa frågor har varit föremål för en rad olika insatser tillsammans med elever, föräldrar och medlemmar i elevstödsteamet. Elevernas trivsel i klassrummet har förbättrats genom temadagar, temat samarbete och olika samarbetsaktiviteter i klassrummet. Arbetet med att förebygga, konfrontera och följa upp mobbning har fortsatt i enlighet med KiVa-skolans modell. Skolan har också infört regelbundna klassmöten för att lyssna på elevernas åsikter. Dessa åsikter har diskuterats på elevrådsmöten för att säkerställa att förändringar tas i beaktande. Skolkuratoren och lärarna har undersökt elevernas nöjdhet med skolan med hjälp av en enkät så att den kan följas upp regelbundet. Dessa åtgärder har förlängts till 2024.

Resultaten av skolhälsoenkäten för årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen i Lovisa visade att 97% av de svarande i högstadieåldern utövar en hobby minst en gång i veckan. Denna andel är högre än det nationella genomsnittet på 95,2%. Ett oroväckande resultat är dock att endast 38,5% av högstadieeleverna känner till vilka aktiviteter som finns i området där de bor. Detta är lägre än det nationella genomsnittet på 54%. Så många som 47,7% av pojkarna och endast 32,5% av flickorna i högstadieåldern känner till de fritidsaktiviteter som finns i deras närområde. För att informera om hobbymöjligheter har ett ungdomspass införts i Lappträsk och Lovisa hösten 2023, genom vilket ungdomar informeras om hobbymöjligheter och olika förmåner.

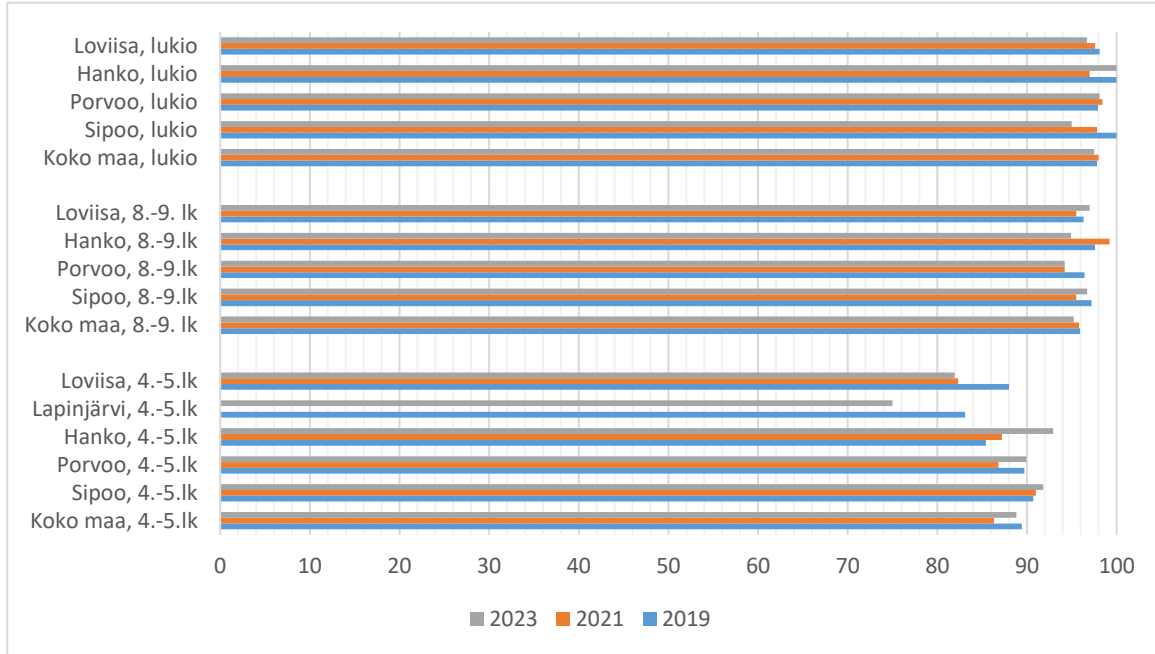
96,7% av gymnasieeleverna gör något minst en gång i veckan. Det är nästan samma siffra som riksgenomsnittet (97,5%). Enligt undersökningen anser en tredjedel av gymnasieeleverna att de fritidsintressen de är intresserade av ligger för långt bort och är för dyra.

Utövar en hobby minst en dag i veckan

Utövar en hobby minst en dag i veckan, % av elever i årskurs 4 och 5. (2019–)

Utövar en hobby minst en dag i veckan, % av elever i årskurs 8 och ja 9 (2019–)

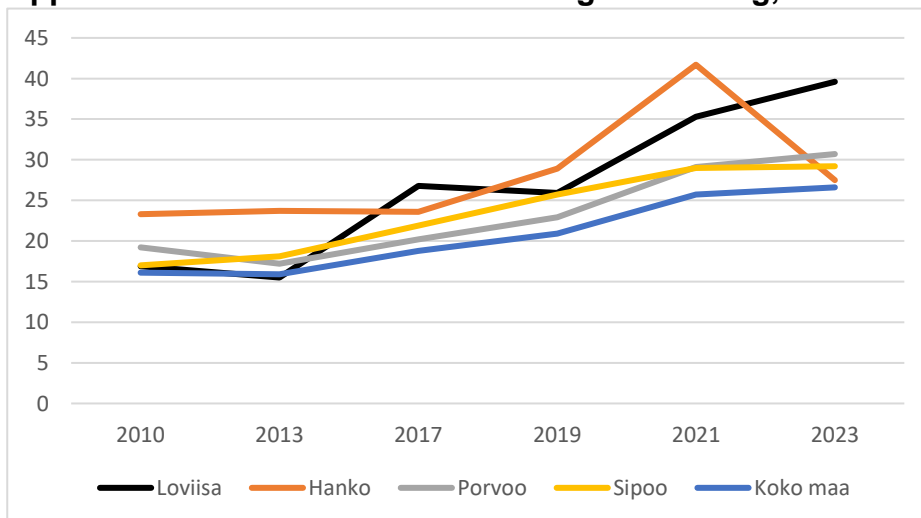
Utövar en hobby minst en dag i veckan, % av studeranden i årskurs 1. och 2. i gymnasiet

Källa: Sotkanet.fi, THL

Oroväckande nog anser drygt en tredjedel (39,6%) av gymnasieeleverna att deras hälsa är medelmåttig eller dålig. Detta är högre än det nationella genomsnittet (26,6 %). Drygt hälften (54,2 %) av gymnasieeleverna är nöjda med sina liv för närvarande. Detta är lägre än det nationella genomsnittet (65,7 %).

Upplever sin hälsa som medelmåttig eller dålig, % av elever i årskurs 8 och 9

Källa: Sotkanet.fi, THL

Mätresultaten från Move! ger information om den fysiska konditionen hos barn och ungdomar i grundskoleåldern (årskurs 5 och 8) på kommunnivå. Enligt Move! -mätningarna av fysisk aktivitet hade 62,5 % av eleverna i årskurs 5 i Lapträsk och 46,5 % av eleverna i årskurs 8 i Lovisa låg fysisk aktivitetsnivå, baserat på resultaten av mätningarna som gjordes hösten 2023. Baserat på de övergripande Move! -resultaten har Lapträsk-elevernars resultat försämrats jämfört med 2022 års resultat. Det bör noteras att urvalet av Move-mätningar för 2023 är mycket litet, vilket kan snedvrída jämförelsen av resultaten med det nationella genomsnittet. På grund av den lilla urvalsstorleken har endast den övergripande låga fysiska prestationen för elever i årskurs 5 publicerats för 2023 års MOVE-mätningar. Klyftan mellan mobila och icke-mobila ungdomar har vidgats: å ena sidan finns det barn med god eller utmärkt fysisk kondition, och å andra sidan finns det en stor grupp barn med dålig fysisk kondition. Detta återspeglas i resultaten av Move-testerna. I Lapträsk är det mer utmanande att delta i målinriktade idrottsaktiviteter än i städerna. Långa skolresor bedöms också ha en negativ inverkan på den fysiska konditionen, eftersom skolresorna görs med skolskjuts i stället för med aktiva färdmedel.

I skolorna i Lapträsk vidtas olika åtgärder för att främja fysisk aktivitet bland eleverna. Eleverna erbjuds en mängd olika möjligheter till fysisk aktivitet under skoldagen (förlängd rast utomhus, gymnastik, skridskoåkning, gemensamma morgonpromenader och riktade evenemang för fysisk aktivitet) och uppmuntras också att motionera på fritiden, i enlighet med En skola i rörelse-modellen. Den finska modellen för fysiska aktivitetsklubbar syftar till att få även barn som inte deltar i fysisk aktivitet att börja röra på sig. Skolorna har också ett nära samarbete med aktörer inom den tredje sektorn, till exempel genom att informera om de idrotts- och fritidsmöjligheter som finns i kommunen. Samarbete med idrottsföreningar för att upprätthålla ett nätverk av motionsspår och skridskobanor, så att barnen kan röra sig i sin närmiljö under skoldagen. Föräldraföreningen underhåller och lånar ut skridskor och annan vintersportutrustning till barnen under hela säsongen. Sportutrustning kan också lånas från biblioteket för barnens sportaktiviteter.

Fysisk förmåga hos barn och ungdomar (MOVE! mätning), % av elever i årskurs 5 med låg fysisk förmåga

		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lovisa	män	45,5	56,4	56	52,9	45	45,8
	kvinnor	46,5	51,4	46	54,7	53,3	50,7
	totalt	46,1	53,5	51,4	53,8	50,4	48,3
Lapträsk	män		66,7		81,2	37,5	
	kvinnor	9,1	53,3		64,7	56,2	
	totalt	9,1	59,3		72,7	46,9	62,5
Hangö	män	68,2	65,9	53,3	48,5	56,8	50,0
	kvinnor	39,1	42,4	31,7	51,2	54,1	42,9
	totalt	53,3	55,8	43	50	55,4	47,3
Borgå	män	36,4	41,4	45,6	41,9	40,5	36,7
	kvinnor	24,1	34,3	38,8	37,8	34,3	37,3
	totalt	30,6	37,9	42,2	39,8	37,4	37,0
Sibbo	män	43,8	34,2	36	31	27,2	26,1
	kvinnor	28	44,6	34,1	29,7	32,1	25,6
	totalt	35,7	39,3	35,1	30,3	29,7	25,8

Hela landet	män	40,2	40,5	41,2	39	39,2	37,1
	kvinnor	32,8	34,9	35,7	36,1	37,5	36,8
	totalt	36,5	37,7	38,4	37,6	38,4	37,0

Källa: Sotkanet.fi, THL

Fysisk förmåga hos barn och ungdomar (MOVE! mätning), % av elever i årskurs 8 med låg fysisk förmåga

		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lovisa	män	58,1	48,3	47,4	59,6	42,4	40,8
	kvinnor	38,9	40,8	37,3	46,9	46,8	53,4
	totalt	47,4	45	41,7	52,9	44,6	46,5
Hangö	män	42,9	74,3	60	58,8	70,6	44,4
	kvinnor	50	66,7	61,5	44,8	51,9	56,8
	totalt	45,7	70,6	60,9	52,4	62,3	50,7
Borgå	män	42,7	32,6	41,7	46	44,6	38,9
	kvinnor	30	29,9	42,7	41,8	42,3	43,0
	totalt	36,7	31,1	42,2	44	43,5	40,9
Sibbo	män	35,8	20,8	26,6	35,9	33,3	28,4
	kvinnor	32,9	27,8	29,7	20,9	37,2	25,7
	totalt	34,3	25,5	28,1	28,6	35,1	27,2
Hela landet	män	42,1	40,2	41,2	41,1	39,9	38,0
	kvinnor	35,8	34,9	37,1	40,8	42,6	42,3
	totalt	39	37,6	39,2	40,9	41,2	40,1

Källa: Sotkanet.fi, THL

Övervikt

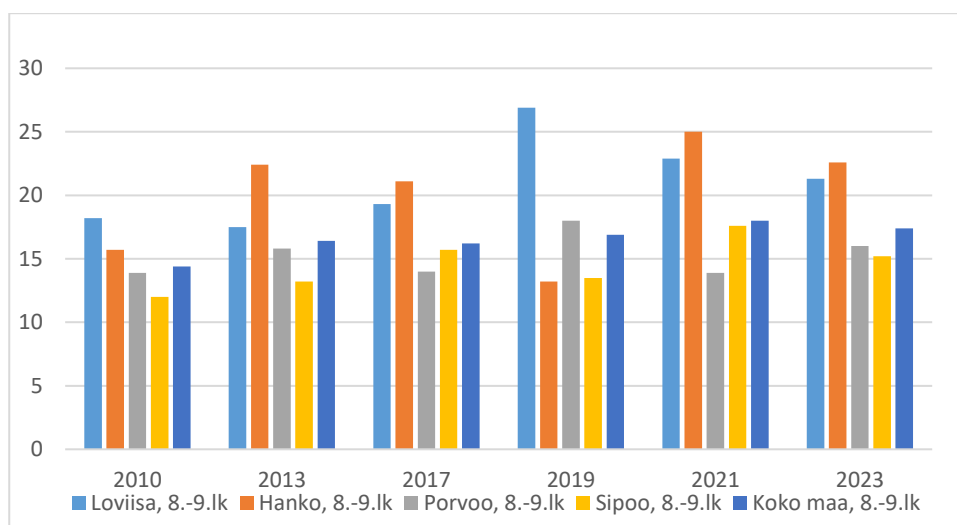
Livsmiljö och livsstil är nyckelfaktorer i utvecklingen av övervikt. Ärftlighet och fysisk aktivitet spelar också en roll för utvecklingen av övervikt hos barn och ungdomar. I Lappträsk är övervikt vanligare, särskilt bland barn i rådgivningsålder, enligt Institutet för hälsa och välfärds FinLapset-undersökning 2020. År 2020 var 28 procent av flickorna i åldersgruppen 0–6 år överviktiga i Lappträsk och 16 procent i genomsnitt i hela landet. I de övriga åldersgrupperna var skillnaderna i andelen överviktiga jämfört med riksgenomsnittet inte betydande och andelen överviktiga barn och ungdomar hade minskat jämfört med tidigare år.

Gränsen för övervikt bestäms av ålder och kön. För personer som är 18 år och äldre är gränsen 25 kg/m², medan gränsen för yngre åldersgrupper är lägre, till exempel 22,62 kg/m² för pojkar och 23,34 kg/m² för flickor som är 14 år. Skolorna strävar efter att förebygga övervikt genom hälsosamma matvanor och information om vikten av fysisk aktivitet. Riktade aktiviteter för fysisk aktivitet, som till exempel Barnens familjegymnastikskola, som inleddes i Lappträsk 2023, har en positiv inverkan på utvecklingen av en kultur för fysisk aktivitet i den tidiga barndomen.

År 2023 inleds ett proaktivt arbete med fysisk aktivitet för barn och unga i Lappträsk. Fysiska aktiviteter som uppmuntrar barn att vara aktiva och vägleder deras utveckling har placerats i skoldagen i form av fysiska aktivitetsevenemang, såsom den riktade BeActive-veckan och olika popup-fysiska aktivitetsdagar. Utanför skolverksamheten finns simskolor och sommarläger för ungdomar, där fysiska aktiviteter planeras på ett målinriktat sätt tillsammans med ungdomsledaren.

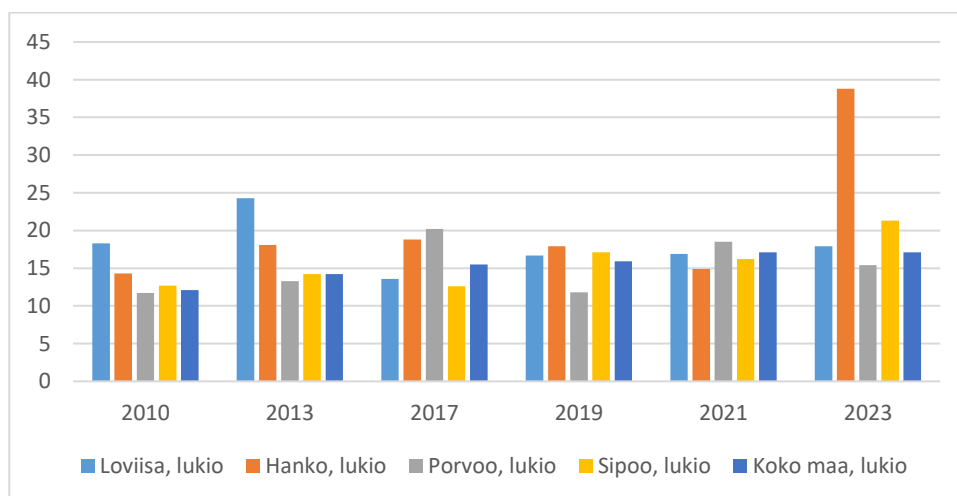
Ungdomarna har ett eget gymskift, där idrottsinstruktör har väglett dem i korrekta rörelser och prestationer. För familjer finns det en familjeidrottsklubb som guidar föräldrar att motionera med sina barn. År 2023 har barn och ungdomar erbjudits handledda aktiviteter varje vecka och deltagit i riktade fysiska aktivitetsevenemang totalt 890 gånger.

Övervikt % av elever i årskurs 8 och 9

Källa: Sotkanet.fi, THL

Övervikt % av studeranden i årskurs 1 och två i gymnasiet

Källa: Sotkanet.fi, THL

Resultaten av skolhälsovårdsundersökningarna lyfter fram barns och ungdomars erfarenhet av hälsokontroller som ett problemområde. Endast omkring hälften av de grundskoleelever

som svarade på skolhälsoenkäten känner sig trygga med att berätta om sina ärenden vid en hälsokontroll, jämfört med ett nationellt genomsnitt på nästan 70%. Bland de svarande i gymnasieåldern upplever 81,1% att man lyssnar på deras åsikter vid hälsokontrollen, en minskning jämfört med föregående undersökning (93,5%).

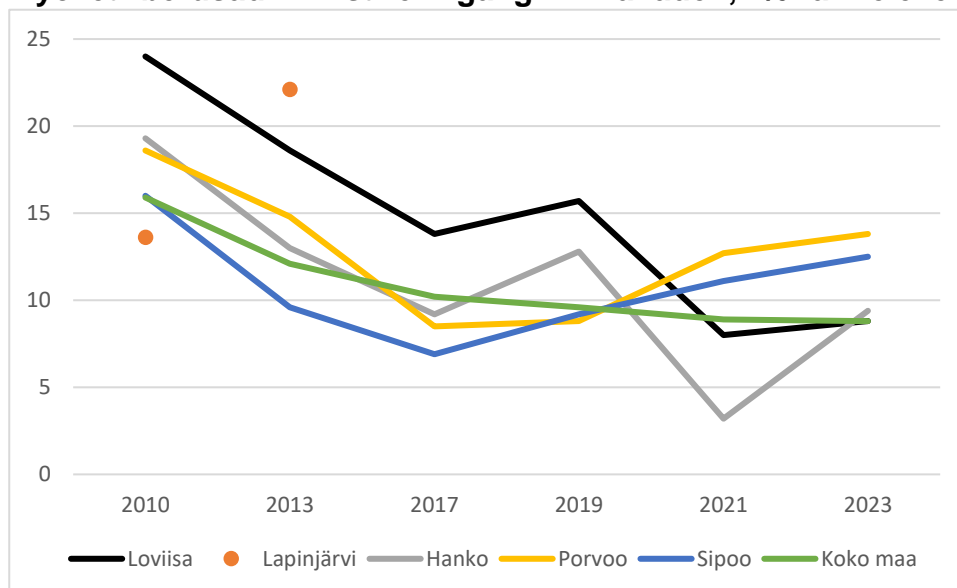
En oroande iakttagelse i resultaten om skolmåltider var att 41,6% av högstadieeleverna och 38,2% av gymnasieeleverna inte äter skollunch. Mer än hälften av gymnasieeleverna i årskurs 1 och 2 tycker dock att kvaliteten på skollunchen är bra. År 2021 ansåg endast en av tre gymnasieelever att kvaliteten på skollunchen var bra. För att förbättra skolmåltiderna i Lovisa har elevernas och studenternas åsikter konsulterats, till exempel genom matrådet, skolornas elevråd och barnparlamentet.

Alkoholkonsumtionen bland unga finländare har minskat sedan millennieskiftet och åldern då unga börjar dricka har sjunkit under 2010-talet. I Lovisa har andelen elever i årskurs 8 och 9 i grundskolan som druckit sig berusade en gång i månaden varit betydligt högre än genomsnittet för jämförelsekommunerna och hela landet sedan 2010. Berusningsdrickandet har dock minskat även i Lovisa, och resultaten från skolhälsoenkäten 2021 visar att andelen ungdomar som dricker sig berusade minst en gång i månaden för första gången låg under riksgenomsnittet. Resultaten från skolhälsoenkäten 2023 visar en liten ökning av berusningsdrickande bland ungdomar i Lapträsk och Lovisa jämfört med 2021. Resultatet är detsamma som det nationella genomsnittet.

Bland de fem mest positiva resultaten för gymnasieeleverna i förhållande till riket är att andelen gymnasieelever som köper alkohol via mellanhänder är lägre än för landet som helhet. Däremot är det oroande att andelen högstadieelever i Lovisa som köper alkohol via detaljhandeln har ökat från en procent till 11,7 procent sedan föregående datainsamling. Bland de fem mest oroande resultaten för gymnasieeleverna i förhållande till landet som helhet finns avhållsamhet. Endast en av fyra gymnasieelever är nyktra, vilket är lägre än riksgenomsnittet på 41,9%. 15,6% av gymnasieflickorna är nyktra, jämfört med 39,8% av gymnasiepojkarna.

Hösten 2023 ordnades i samarbete med EHYT ry lektioner och föräldrakvällar för elever och föräldrar i årskurs 5 och 6 i den grundläggande utbildningen i Lapträsk. Undervisningen baserar sig på berättelser och diskussioner. Målet är att stödja rusmedelsfostran för grundskoleelever på deras villkor. Sedan hösten 2023 har välfärdsområdet Östra Nyland erbjudit mentalvårds- och missbrukartjänster för ungdomar i åldern 13–21 år utan tidsbokning vid Lovisa Ohjaamo på onsdagar jämna veckor kl. 13-16. Även föräldrar till unga kan få stöd och rådgivning.

Mycket berusad minst en gång i månaden, % av elever i årskurs 8 och 9

Källa: Sotkanet.fi, THL

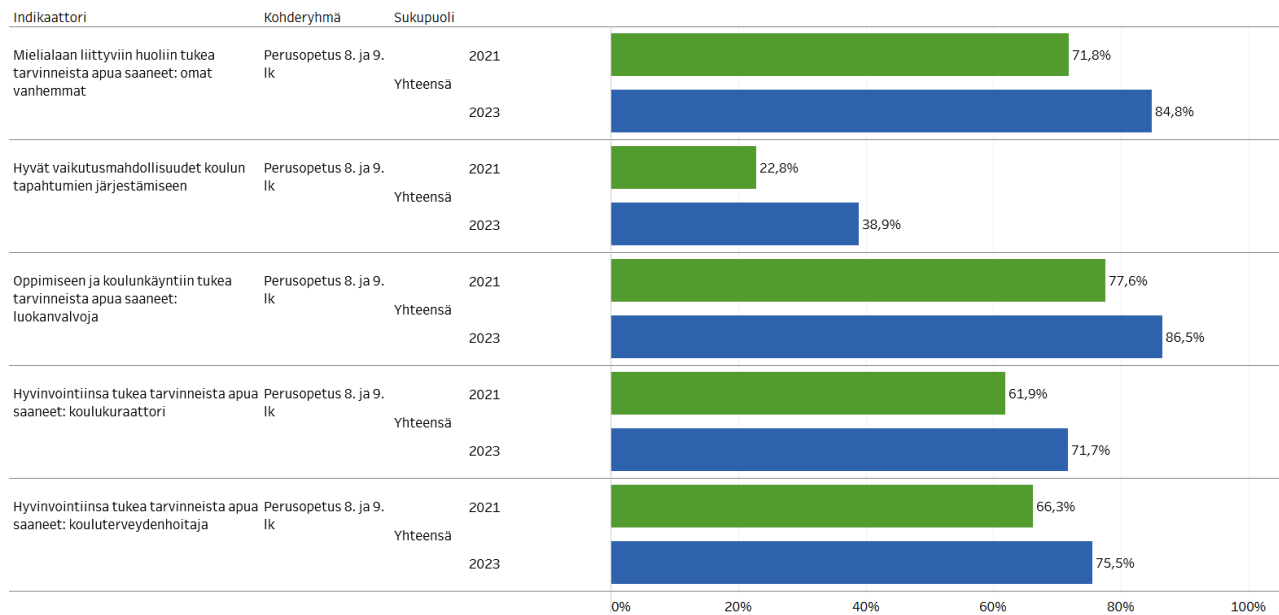
Under 2023 har verksamheten inom Lappräsk ungdomstjänster utvecklats för att bli mer mångsidig. I princip syftar all verksamhet inom ungdomstjänsterna till att främja barns och ungas övergripande välbefinnande och bygger på ungdomarnas frivilliga deltagande. Ungdomstjänsterna är rusmedelsfria och riktar sig till barn och ungdomar i åldern 7-28 år. Under de öppna aktiviteterna får ungdomarna ett hälsosamt mellanmål och som en del av aktiviteterna tillagas ofta mat för att uppmuntra till hälsosamma matvanor. Deltagandet är kostnadsfritt, med undantag för aktiviteter som utflykter och läger, där en rimlig deltagaravgift kan tas ut. Ungdomstjänsterna anordnar också aktiviteter för barn och ungdomar under skolloven, till exempel dagläger och utflykter.

En av prioriteringarna för ungdomstjänsterna under 2023 var att öka ungdomarnas delaktighet, vilket inkluderade att aktivera ungdomsrådet, involvera ungdomar i aktiviteter samt organisera och planera aktiviteter. Under året hölls möten i ungdomsutrymmet i Nuokku för att tillsammans med ungdomarna planera aktiviteter för den kommande perioden. Den övergripande organisationen av ungdomstjänsternas verksamhet var alltmer inriktad på ungdomarnas önskemål och behov, och man lyssnade på deras önskemål inte bara under mötena utan också i den dagliga driften av ungdomscentret och under andra aktiviteter. Till exempel ändrades öppettiderna och åldersgränserna för ungdomscentret 2023 i linje med ungdomarnas önskemål och behov. Det totala antalet besökare på ungdomscentret under året var 1424 (107 gånger öppet).

Ungdomsledaren arbetar även med skolorna och har under året bland annat deltagit i skolornas gemensamma möten efter inbjudan. Under våren genomförde ungdomsledaren, i samarbete med skolkuratorn, ett klassprojekt för en skolklass. Syftet med klassprojektet var att genom olika aktiviteter öva upp emotionella färdigheter och interaktionsfärdigheter, att stödja utvecklingen av elevernas självkänsla och psykiska hälsa samt att öka deras skolglädje.

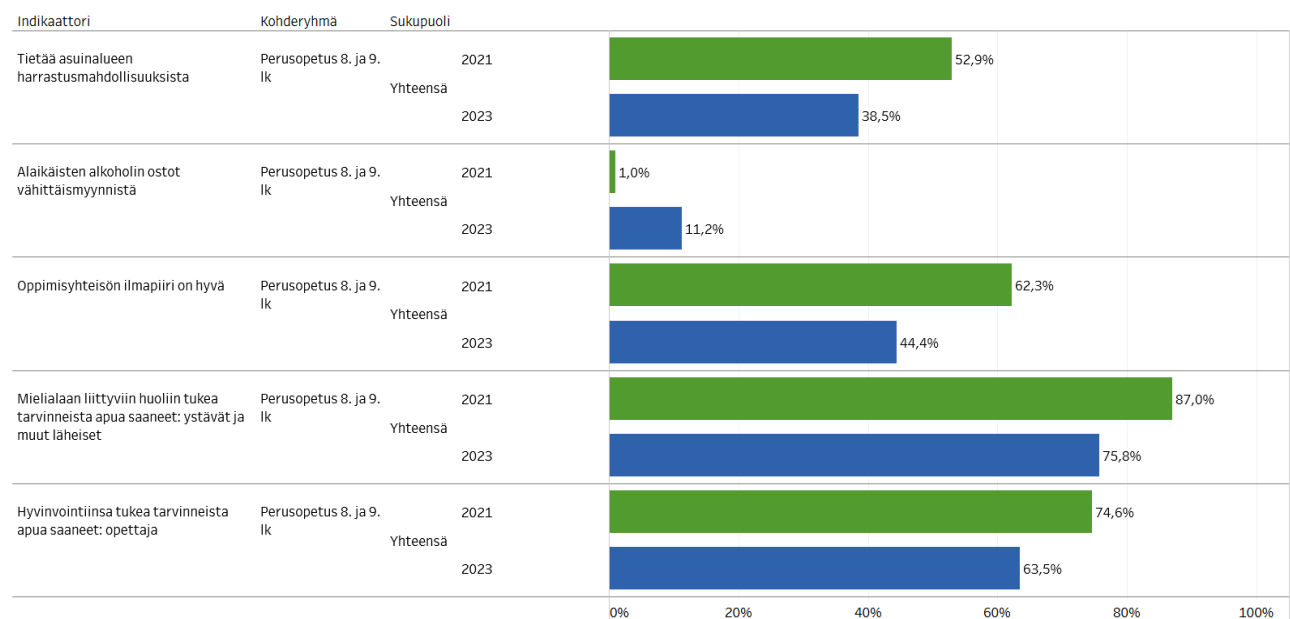
År 2023 var antalet klienter inom uppsökande ungdomsverksamhet 21.

5 positivaste resultaten i skolhälsoenkäten för årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen i Lovisa jämfört med tidigare datainsamling

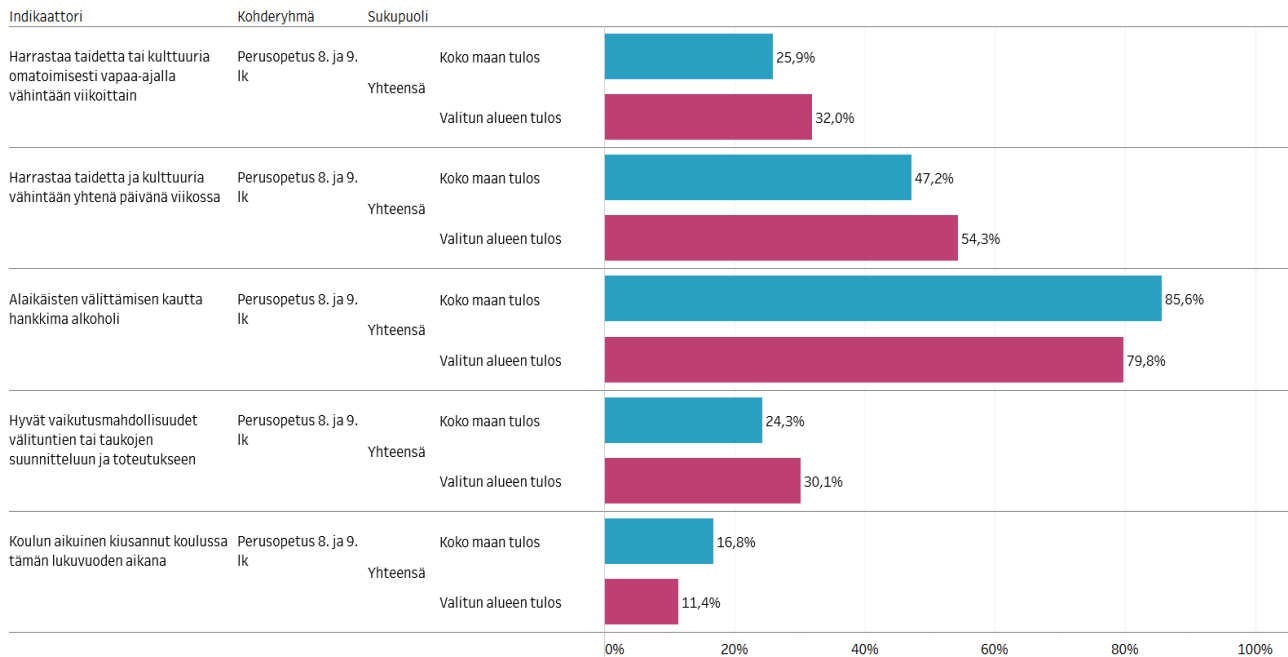
Källa: THL, skolhälsoenkäten 2023

5 mest oroväckande resultaten i skolhälsoenkäten för årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen i Lovisa jämfört med tidigare datainsamling

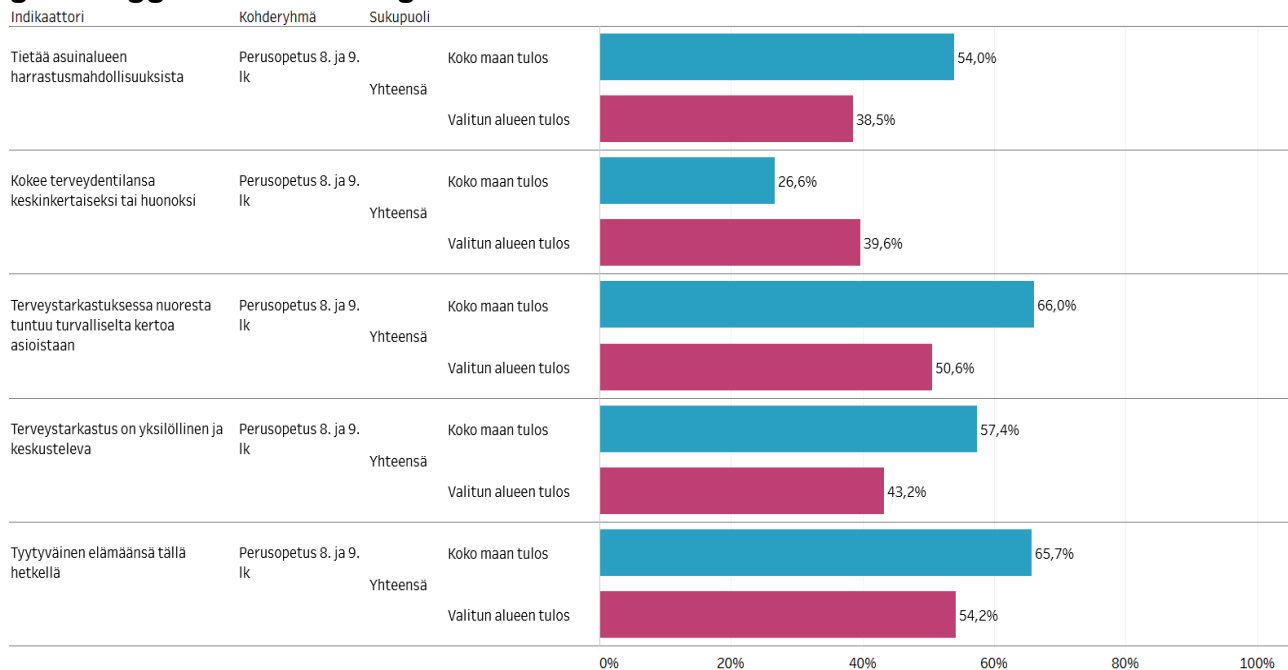
Källa: THL, skolhälsoenkäten 2023

5 positivaste resultaten i skolhälsoenkäten för årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen i Lovisa i förhållande till de nationella resultaten

Källa: THL, skolhälsoenkäten 2023

5 mest oroväckande resultaten i skolhälsoenkäten för årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen i Lovisa i förhållande till de nationella resultaten

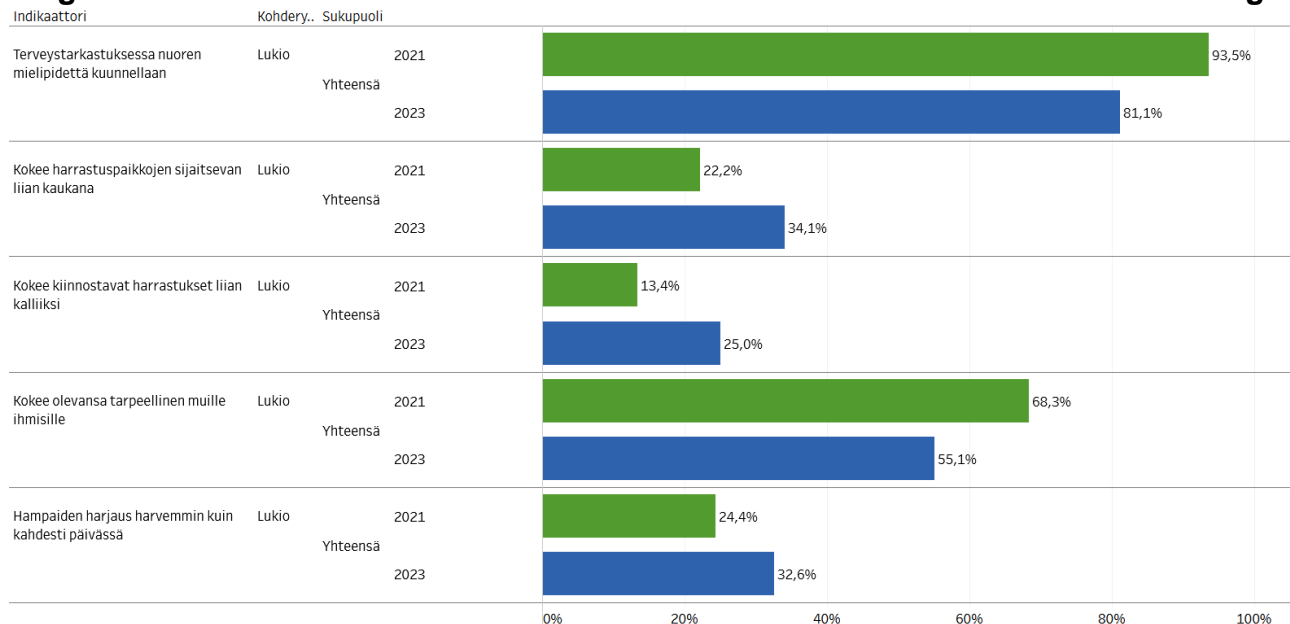
Källa: THL, skolhälsoenkäten 2023

5 positivaste resultatene i Lovisa gymnasiums hälsoenkät jämfört med tidigare datainsamlingar

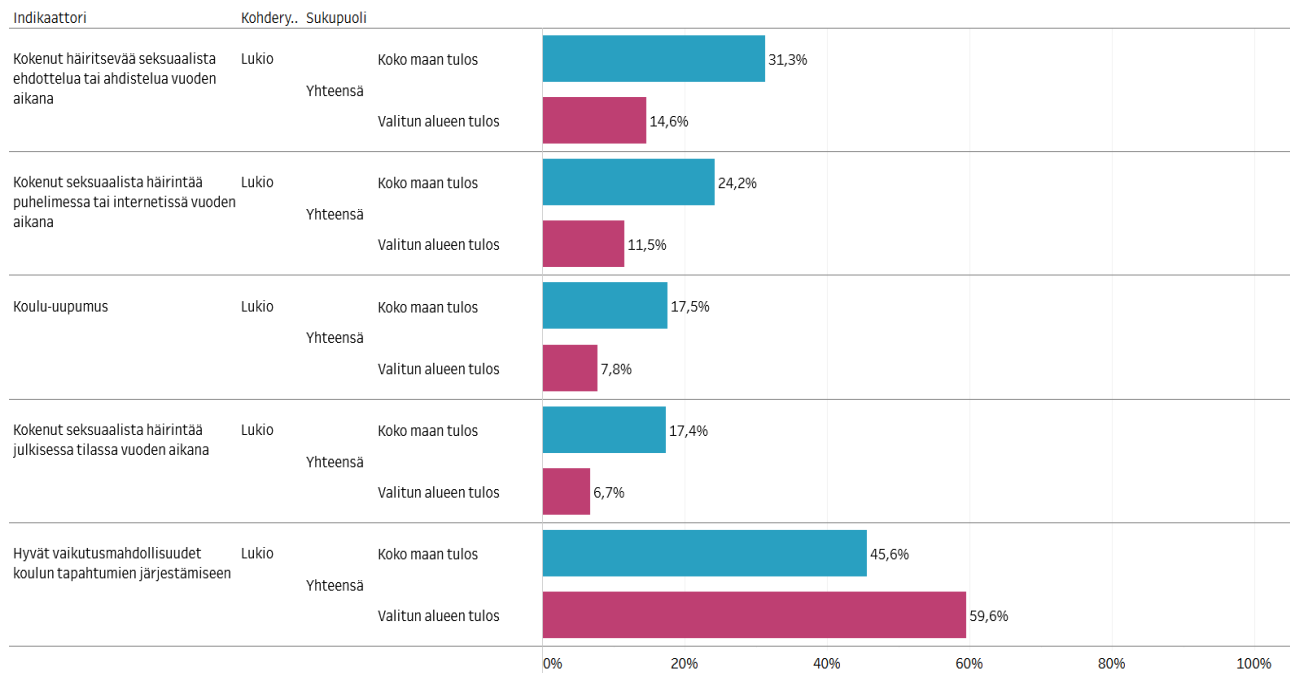
Källa: THL, skolhälsoenkäten 2023

5 mest oroväckande resultatene i hälsoenkäten i Lovisa gymnasium jämfört med tidigare datainsamlingar

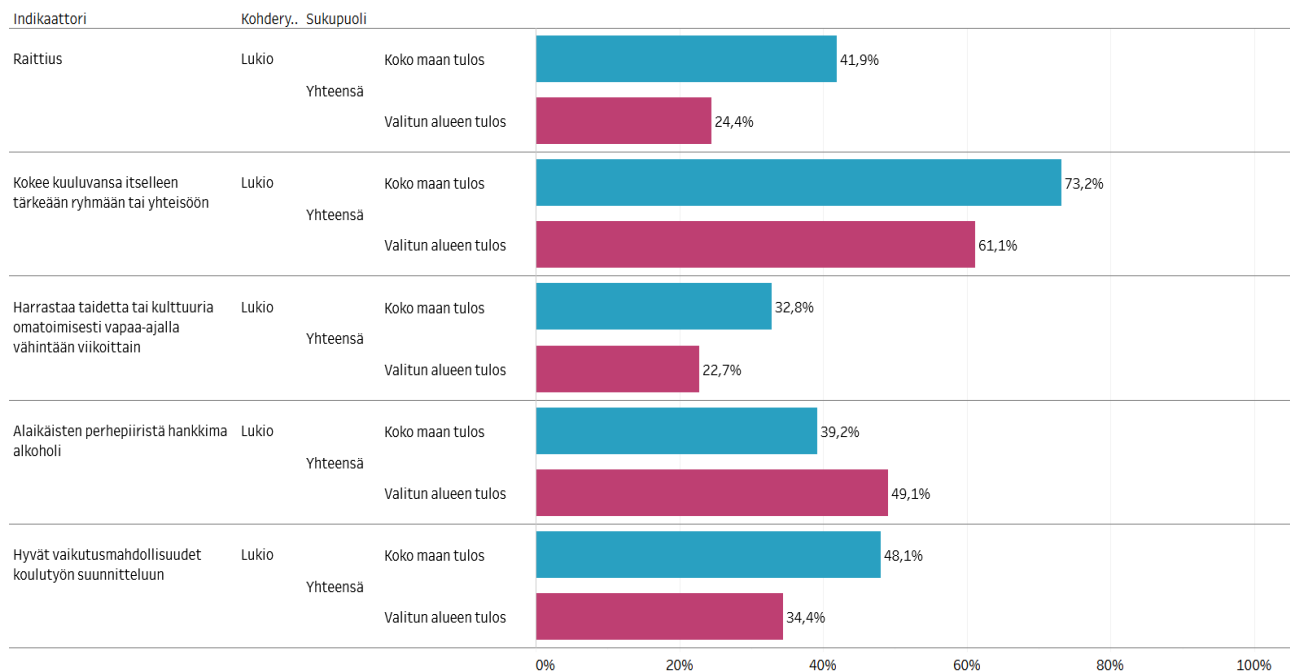
Källa: THL, skolhälsoenkäten 2023

5 positivaste resultatet i Lovisa gymnasiums hälsoenkät i förhållande till de nationella resultatet

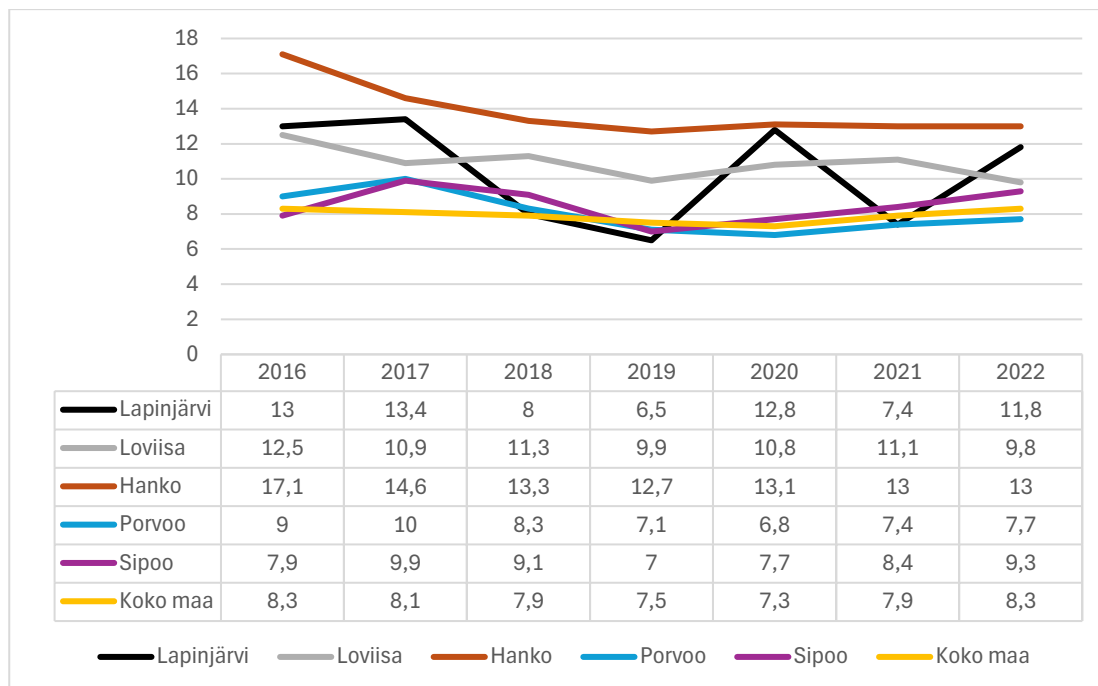
Källa: THL, skolhälsoenkäten 2023

5 mest oroväckande resultatet i hälsoenkäten i Lovisa gymnasium i förhållande till de nationella resultatet

Källa: THL, skolhälsoenkäten 2023

Personer i åldern 17–24 år som inte deltar i utbildning, % av befolkningen i samma ålder

Källa: Sotkanet.fi, THL

Personer i åldern 16–24 år som får sjukpension för psykiska störningar och beteendestörningar, % av befolkningen i samma ålder, uppdaterat

Psykisk ohälsa är en central orsak till förtidspension och sjukpenning. Störningar är en framträdande orsak till arbetsoförmåga bland unga människor, och arbetsoförmåga på grund av psykisk ohälsa är vanligare bland unga människor än till exempel arbetsoförmåga på grund av sjukdomar i stöd och rörelseorganen. Antalet invånare i Lapträsk som får invaliditetspension från det yrkesbaserade och/eller offentliga pensionssystemet på grund av psykiska störningar och beteendestörningar är inte tillgängligt efter 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Loviisa	1	1,2	1,3	1,4	1,4	1,9	2,0
Lapträsk	2,1	2	2,2	2,2	2,2		
Hangö	0,8					1,0	
Borgå	0,8	0,7	0,9	0,9	0,9	0,8	0,9
Sibbo	0,9	1	0,9	0,8	1	1,1	1,0
Hela landet	1	1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2

Källa: Sotkanet.fi, THL

3.3 Invånare i arbetsför ålder

Enligt Institutet för hälsa och välfärd är hälsan hos befolkningen i arbetsför ålder sämre bland de lågutbildade. I genomsnitt är hälsan och livskvaliteten sämre i lägre socialgrupper, på grund av ohälsosammare livsstilar och lägre funktions- och arbetsförmåga. Användningen av social- och hälsovårdstjänster är inte tillräcklig för att tillgodose behoven, delvis på grund av ojämlikheter i servicesystemet och lägre tillgång till vård för personer med låga inkomster. Stora ojämlikheter i hälsa är tydligt synliga bland befolkningen i arbetsför ålder.

I Lapträsk var arbetslöshetsgraden i januari 2023 8,7 och i december 2023 9,8. Enligt arbets- och näringsbyrån fanns det i januari 102 arbetslösa arbetssökande och i december 114 arbetslösa arbetssökande. En positiv trend noterades i antalet långtidsarbetslösa, med 47 personer långtidsarbetslösa i januari och 39 i december.

Förberedelserna inför reformen av arbets- och näringstjänsterna fortsatte i Östra Nyland under 2023. Målet med reformen är att AN-tjänsterna ska överföras till kommunerna på lokal nivå från och med början av 2025. I mars godkände riksdagen lagstiftningen om reformen. Lapträsk kommun deltog aktivt i förberedelserna inför organiseringen av arbetsförvaltningen i Östra Nyland. Som ett resultat av beredningen bildades ett gemensamt sysselsättningsområde för Östra Nyland (med undantag av Sibbo), med Borgå stad som ansvarig kommun.

En rad olika risker relaterade till arbete och livsstil orsakar förtidspensionering bland personer i arbetsför ålder. Olika psykiska hälsoproblem och arbeten med mycket fysiskt krävande arbete ökar risken för sjukpensionering. Alltför mycket stillasittande och mindre än rekommenderade nivåer av intensiv och ansträngande fysisk aktivitet, dvs. inaktivitet, ökar risken för ett antal vanliga sjukdomar på befolkningsnivå, t.ex. typ 2-diabetes, kranskärslsjukdom och depression. Inaktivitet ökar risken för sjukdomar som Alzheimers sjukdom och höft- och handledsfrakturer och kan minska den äldre befolkningens funktionsförmåga och därmed möjligheten att klara sig självständigt i vardagen.

Lapträsk har identifierat riskerna med låg fysisk aktivitet och inlett åtgärder för att öka den fysiska aktiviteten 2022. Undersökningar av välbefinnandet genom frågeformulär och testdagar, såsom mätning av kroppssammansättning och VCT-gångtest, kommer att vägleda personer i arbetsför ålder till råd om fysisk aktivitet. Åtgärderna har förstärkts med ett nytt gym med ett övervakat program, med 360 klienter 2023. Under 2023 tillkom 27 nya kunder till gymrådgivningstjänsten. Rådgivningsdagarna för fysisk aktivitet och hälsa är en del av en kultur för ökad fysisk aktivitet. Välbefinnandet har ökat bland annat genom gratis simresor till simhallen i Borgå under vår- och höstmånaderna 2023. 160 vuxna har deltagit i simresor 2023. 9 klienter har nåtts av motionsrådgivningen. Lapträsk byadagar är viktiga för utvecklingen av en idrottskultur. Idrottsrådgivaren har utvecklat rådgivningsmöten lokalt i Lapträsk och uppmuntrat klienter att delta i rådgivnings- och testdagar. Information om de nationella kostrekommendationerna har delats ut på hälsokvällar och byadagar.

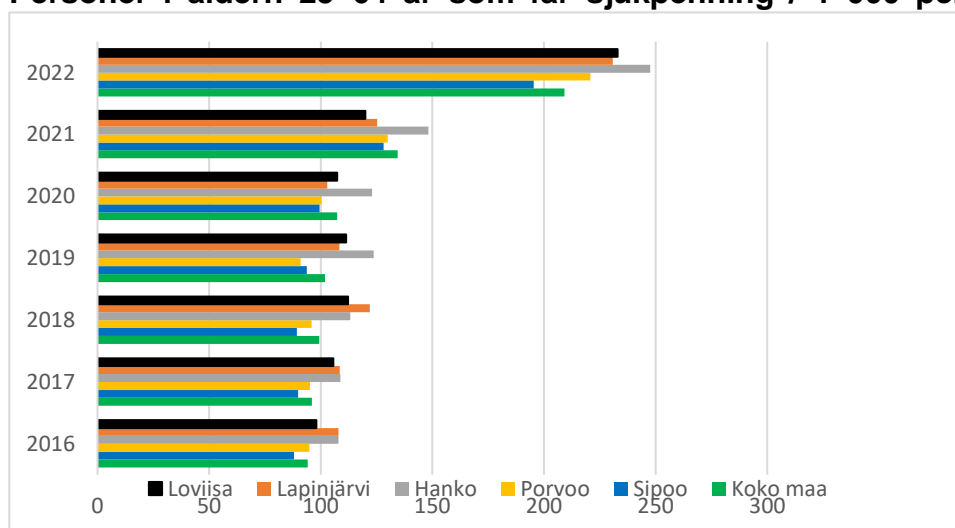
Personer i åldern 25–64 år som uppbär sjukpension, % av befolkningen i samma ålder

Andelen personer i åldern 25–64 år som får sjukpension har minskat från år till år. I Lappträsk är andelen personer som får sjukpension 0,8 % lägre än i hela landet. Studier visar att problem med psykisk hälsa och psykologiskt välbefinnande är vanligare bland lågutbildade, arbetare och låginkomsttagare än bland högutbildade, tjänstemän och höginkomsttagare.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lovisa	8,3	7,9	7,3	6,6	6,5	5,8	5,3
Lappträsk	8,2	7,9	7,9	7,8	7,4	7,1	7,0
Hangö	7,5	7,2	7,5	7,7	7,8	7,5	7,3
Borgå	5,6	5,4	5,4	5,2	5	4,8	4,7
Sibbo	4,1	4	3,9	3,9	3,9	3,9	3,8
Hela landet	7,2	6,9	6,7	6,6	6,5	6,3	6,1

Källa: Sotkanet.fi, THL

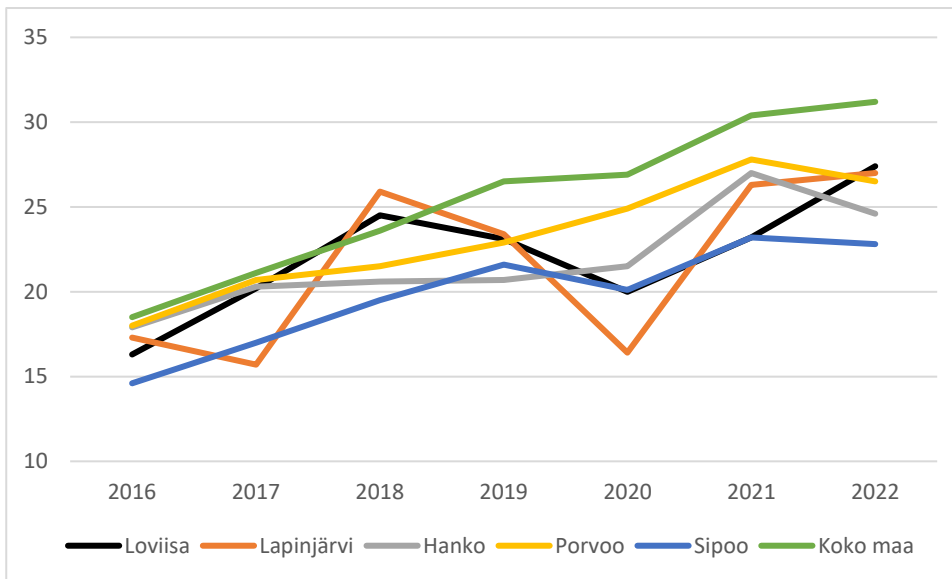
Personer i åldern 25–64 år som får sjukpenning / 1 000 personer i samma ålder

Källa: Sotkanet.fi, THL

Personer i åldern 25–64 år som får sjukdagpenning på grund av psykisk ohälsa / 1 000 personer i samma ålder

Antalet personer i arbetsför ålder som får sjukdagpenning på grund av psykisk ohälsa har börjat öka igen i Lappträsk från och med 2020. I Lappträsk finns det något färre personer som får sjukdagpenning på grund av psykisk ohälsa än i Lovisa och i hela landet.

Källa: Sotkanet.fi, THL

Personer i åldern 25–64 år som får långvarigt utkomststöd, % av befolkningen i motsvarande åldersgrupp

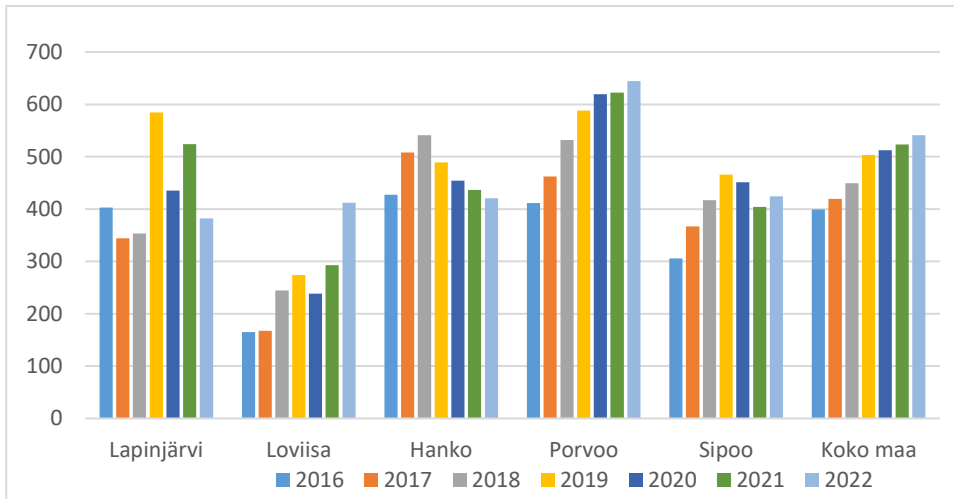
Antalet personer i arbetsför ålder som får utkomststöd har minskat något sedan 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Loviisa	1,5	1,8	1,9	2,1	2,2	2,0	1,8
Lapträsk	1,2	1,1	1,2	1,4	1,8	2,1	1,7
Hangö	2,4	2,7	2,7	2,5	2,4	2,5	2,4
Borgå	2,5	2,7	2,6	2,2	2,4	2,3	2,1
Sibbo	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Hela landet	2,5	2,8	2,9	2,7	2,8	2,7	2,5

Källa: Sotkanet.fi, THL

Brukare av personlig assistans i åldern 18–64 år under året, tjänster betalda av kommunen per 100 000 personer i samma ålder

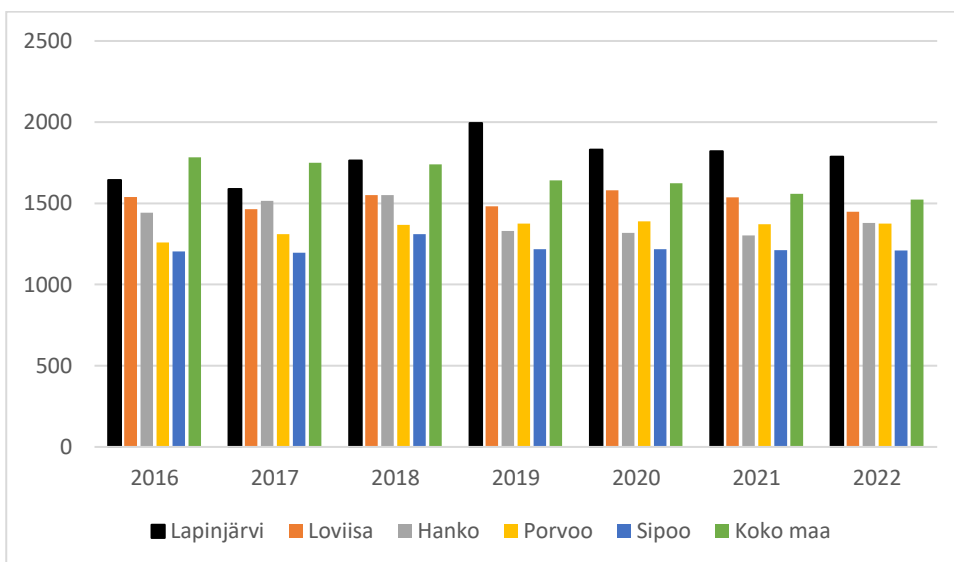
Indikatorn visar andelen personer i åldern 18–64 år som får personlig assistans enligt handikappservicelagen per 100 000 personer i samma ålder under året, med hänsyn tagen till tjänster som betalas av kommunen. Vid tolkning av denna indikator bör man komma ihåg att servicesystemet alltid är en helhet och att olika kommuner väljer olika sätt att tillhandahålla tjänster. En jämförelse av enskilda tjänster mellan kommuner säger därför inte hela sanningen, eftersom kommunen kan ha investerat i andra tjänster. Ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster övergick från kommunerna till välfärdsområdet i början av 2023.

Källa: Sotkanet.fi, THL

Mobilitetsstödande tjänster för personer med svåra funktionsnedsättningar, mottagare under året / 100 000 invånare

Denna indikator uttrycker andelen personer med funktionsnedsättning som får transporttjänster enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp per 100 000 invånare under året. Indikatorn visar omfattningen av de färdtjänster som tillhandahålls med stöd av lagen om service och stöd på grund av handikapp. I landskapet Östra Nyland har kriterierna för ordnande av färdtjänst för personer med funktionsnedsättning förenhetligats från och med 2021, vilket förbättrar jämförbarheten mellan kommunerna. Resultaten för Lovisa och Lapträsk omfattar färdtjänst för alla åldersgrupper, inklusive elev- och studerandetransporter. Ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster överfördes från kommunerna till välfärdsområdet från och med början av 2023.

Källa: Sotkanet.fi, THL

3.4 Äldre människor

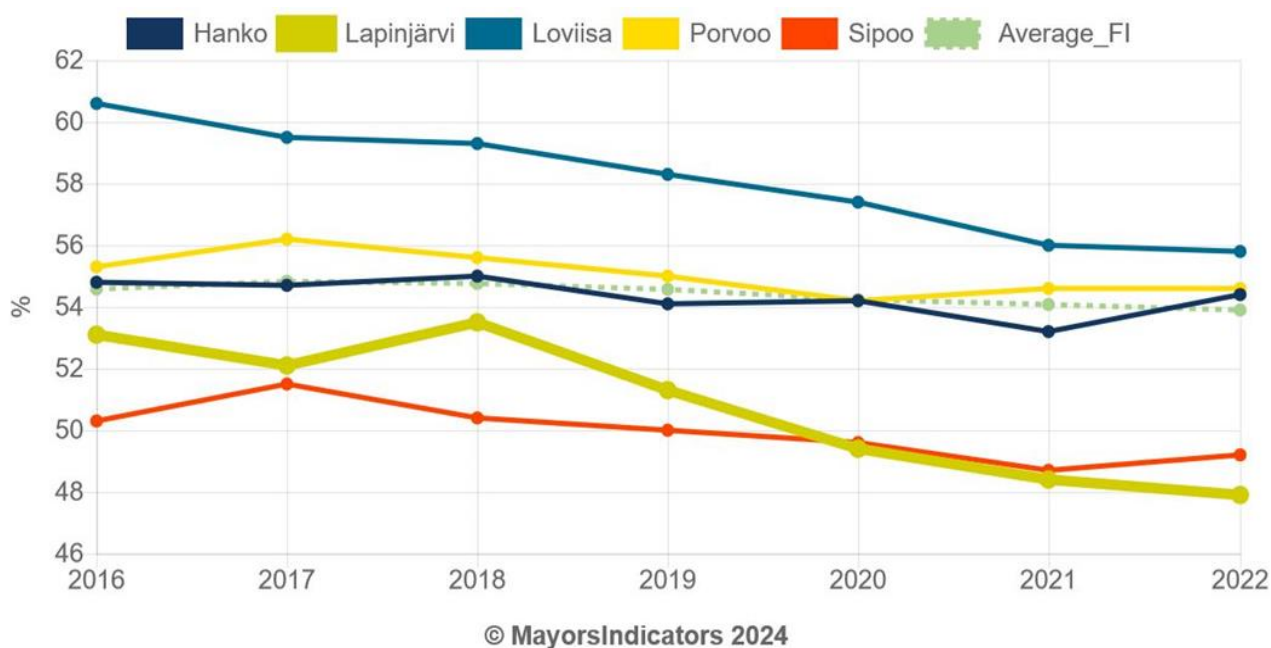
Enligt den preliminära befolkningsstatistiken kommer 31,5% av befolkningen i Lappträsk kommun att vara 65 år eller äldre i slutet av 2023. Av befolkningen i Lappträsk är 15,8 % över 75 år. Enligt befolkningsprognoserna kommer antalet personer i åldern 65 år att nå en topp 2024 och vara ganska konstant under de närmaste åren. Åldersfördelningen i kommunen kommer att fortsätta att visa en ökande andel personer över 65 år och en minskande andel yngre personer.

Personer 75 år och äldre som bor ensamma, % av den bofasta befolkningen i samma ålder

Ensamhet bland äldre är en växande utmaning i takt med att åldersstrukturen förändras och antalet äldre ökar. Känslan av ensamhet är individuell och en ensam person är inte nödvändigtvis ensam. Ensamheten kan vara kortvarig eller långvarig, och känslan av ensamhet är ovälkommen. Ensamhet kan bland annat vara kopplad till anpassningssvårigheter eller depression. Situationen med ensamhet kan ta sig uttryck hos personer som lever ensamma, men då måste man ta hänsyn till de faktorer som beskrivs ovan när det gäller känslan av ensamhet.

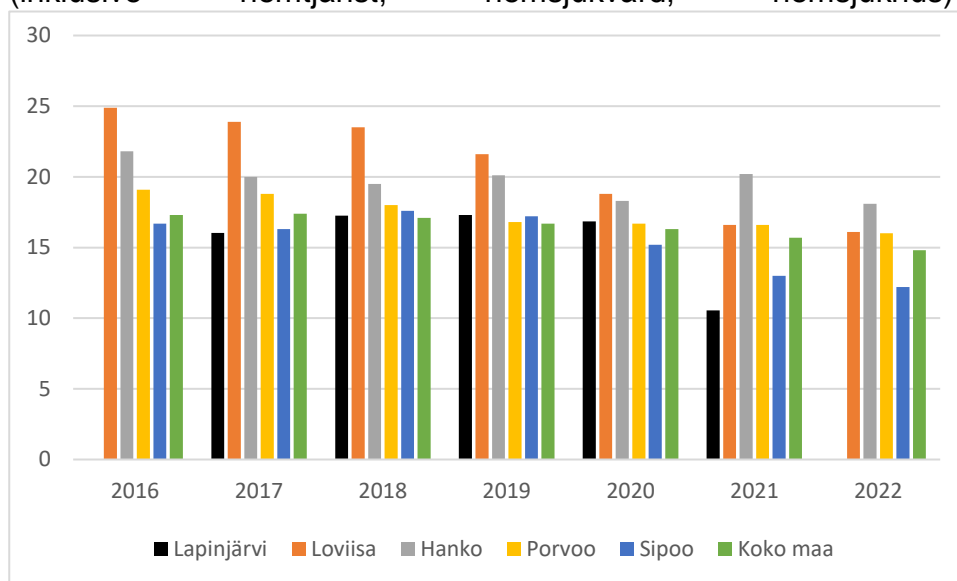
Indikatorn visar enpersonshushåll 75 år och äldre i procent av hushåll i samma ålder. Lappträsks värde för 2022 är 47,90 %.

Enligt statistiken för 2022 hade Lappträsk det lägsta antalet personer i åldern 75 år och äldre som bodde ensamma i befolkningen i samma ålder jämfört med referenskommunerna.

Klienter 75 år och äldre med regelbunden hemtjänst, % av befolkningen i samma ålder

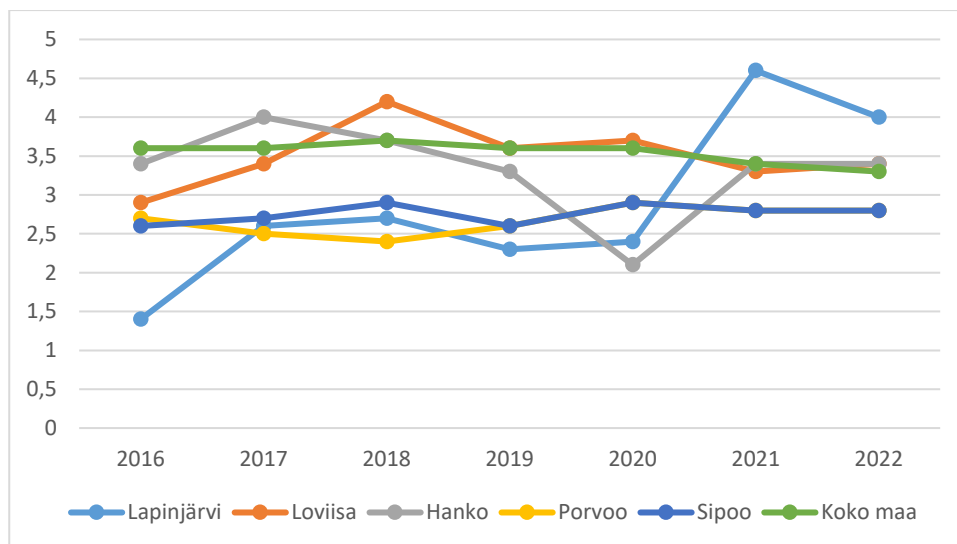
Denna indikator visar andelen personer 75 år och äldre som fick regelbunden hemtjänst (inklusive hemtjänst, hemsjukvård, hemsjukhus) under året.

Källa: Sotkanet.fi (THL) och Lapträsk kommuns statistik

Klienter 65 år och äldre i intensifierat serviceboende för äldre den 31.12., % av befolkningen i samma ålder

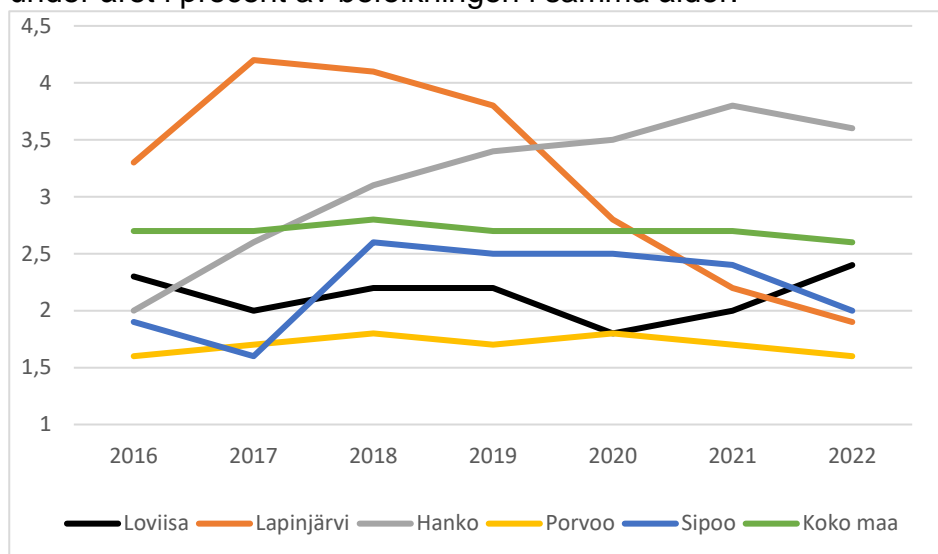
Indikatorn uttrycker andelen personer 65 år och äldre som vid årets slut (31.12.) befinner sig på ett särskilt boende för äldre (personal närvarande 24 timmar om dygnet).

Källa: Sotkanet.fi, THL

Personer 65 år och äldre som fått stöd för närståendevårdare under året, % av befolkningen i samma ålder

Indikatorn uttrycker andelen personer 65 år och äldre som fått bidrag för närståendevård under året i procent av befolkningen i samma ålder.

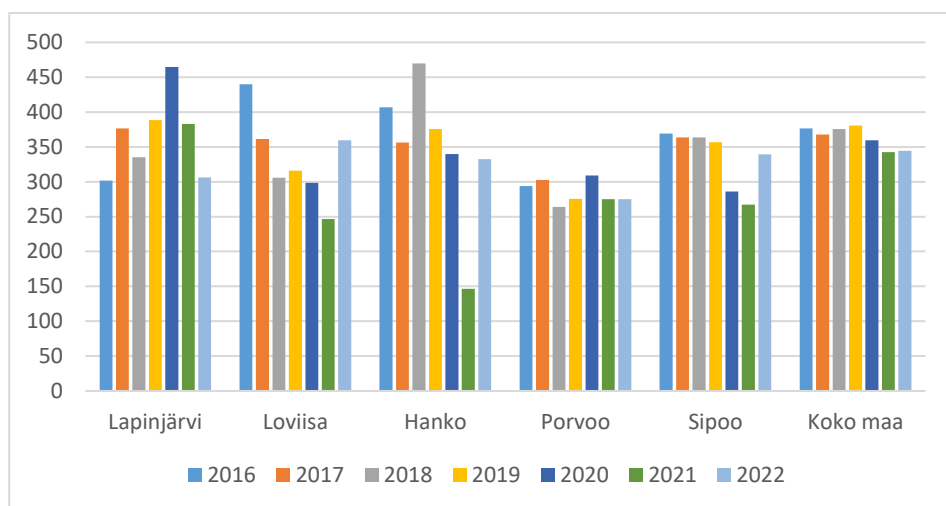

Källa: *Sotkanet.fi, THL*

Fallolyckor och fallrelaterade sjukhusinläggningar för personer 65 år och äldre/10 000 i samma åldersgrupp

I Lapträsk har det skett en tydlig minskning av antalet sjukhusvistelser relaterade till fall och fall från höjd jämfört med tidigare år. Lapträsk kommun har gjort insatser för att förebygga fallolyckor bland äldre, bland annat genom att dela ut gratis halkskydd till skor till äldre personer. Att halka orsakar lätt frakturer eller huvudskador hos äldre personer. Under den hala årstiden kan användning av halksäkra skor avsevärt minska risken för olyckor och även göra det möjligt för äldre att hålla sig aktiva och rörliga. Tjänster för fysisk aktivitet för äldre och rådgivning om fysisk aktivitet har också bidragit till en förebyggande minskning av antalet fallolyckor i Lapträsk.

50 % av frakturerna hos äldre kan förebyggas med hjälp av styrke- och balansträning. 75 % av dem som deltog i intensiva styrke- och balansträningsgrupper (4 gånger i veckan) som anordnades av Lapträsk idrottsväsende förbättrade sin rörlighet. 50% av deltagarna i motionsgrupperna upplevde att deras humör hade förbättrats mycket eller väldigt mycket. Det hölls 1 634 motionspass för personer över 65 år under 2023. 14 äldre personer fick rådgivning om fysisk aktivitet under 2023, jämfört med 32 under 2022. Minskningen av antalet kunder berodde på att verksamheten för servicerådgivaren för äldre överfördes till välfärdsområdet och att nya aktiviteter organiserades. Kommunikationen om tjänsterna har varit oförändrad. Dessutom anordnades Välfärdskvällar för äldre personer för att öka medvetenheten om fysisk aktivitet för att upprätthålla funktionsförmågan. Regelbunden kognitiv träning infördes i motionstjänsterna för äldre och personer med måttlig minnesstörning i Lapträsk 2022.

Källa: Sotkanet.fi, THL

3.5 Alla åldersgrupper

Invånarnas välbefinnande undersöktes för fjärde gången i februari 2024, i syfte att lyssna på invånarnas röster och få resultat som speglar det välbefinnande de upplever. Totalt inkom 151 svar. Detta var det högsta antalet svarande jämfört med tidigare år (2023: 96, 2022: 121, 2021: 41). Svar inkom från alla byar i Lappträsk och från alla åldersgrupper.

I enkäten frågades bland annat om invånarnas tillfredsställelse med sin boendesituation och sin boendemiljö. Enligt svaren har invånarnas tillfredsställelse med hälsan, självkänslan och livet som helhet ökat något jämfört med tidigare år. Det har också skett en liten ökning av antalet personer som äter hälsosamt och tar hand om sin egen hälsa. Familj, vänner, motion, utomhusaktiviteter och naturmiljö upplevs alla stärka välbefinnandet i vardagen.

Svaren visar att tillfredsställelsen med boendemiljön är nästan oförändrad, men att tillfredsställelsen med tryggheten i området har ökat något. Miljön upplevs som bra när det gäller natur, lugn, service, grannar/samhälle och säkerhet. Förbättringsområden är bland annat vägunderhåll och säkerhet, natur- och miljövård samt service.

Som en del av undersökningen efterfrågades även invånarnas syn på hur kommunen har presterat i frågor som är viktiga för barn och unga och vad som behöver förbättras. 85,4% av de svarande tycker att kommunen är barnvänlig (77,1% 2022).

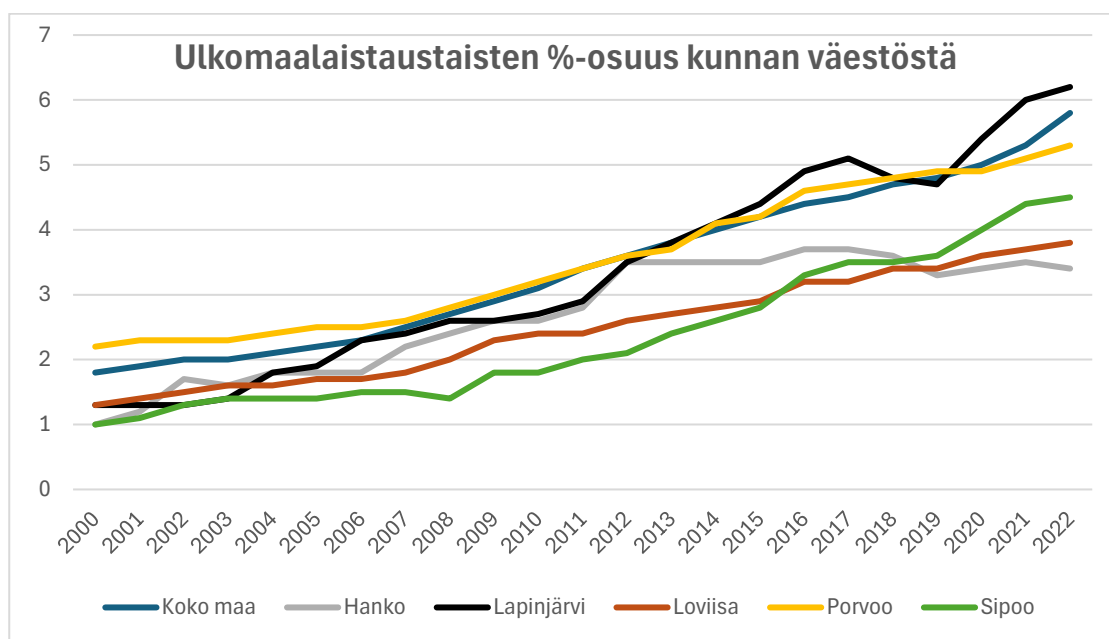
Inkludering och upplevelsen av inkludering är en viktig del av välbefinnandet. Av alla som svarade på välbefinnandeundersökningen upplevde 15,2% (2023: 14,6%, 2022: 16,5%) att de inte hade något inflytande alls på frågor som rör dem i den kommun där de bor. Den genomsnittliga svarsfrekvensen har ökat något jämfört med tidigare år, med ett genomsnitt på 2,9 (på en skala från 1 inte alls till 5 i mycket hög grad, 2023: 2,7, 2022: 2,7).

I välbefinnandeundersökningen hade frågan "allt taget i beaktande, hur lycklig är du?" ett medelvärde på 3,8 på en skala från 1 till 5 (2023: 3,7, 2022: 3,6, 2021: 3,8). Majoriteten av de svarande i Lappträsk (43,7 %) gav betyget 4. 1,3 % av de svarande kände sig mycket olyckliga (2023: 1,0 %, 2022: 0,8 %, 2021: 0 %).

Antal och % av utländska medborgare i kommunen 2022

Lapträsk	155	6,2 %
Lovisa	552	3,8 %
Borgå	2728	5,3 %
Sibbo	1000	4,5 %
Nyland	182829	10,5 %

Lapträsk har den högsta andelen utländska medborgare jämfört med befolkningen i de andra kommunerna och landet som helhet. De största främmande språkgrupperna i Lapträsk är Estland 53, Ryssland 31 och Ukraina 28 enligt statistiken för 2022.

Kulturell välfärd

I augusti arrangerades Lapträsk Parkfestival i samarbete med lokala föreningar och företag. Parkfestivalen lockade över 1000 besökare och fick bra respons i en enkät.

Förberedelserna inför Lapträsk kommuns kommande 450-årsjubileum fortsatte i arbetsgruppen för planeringen av Lapträsk-450 årsjubileum.

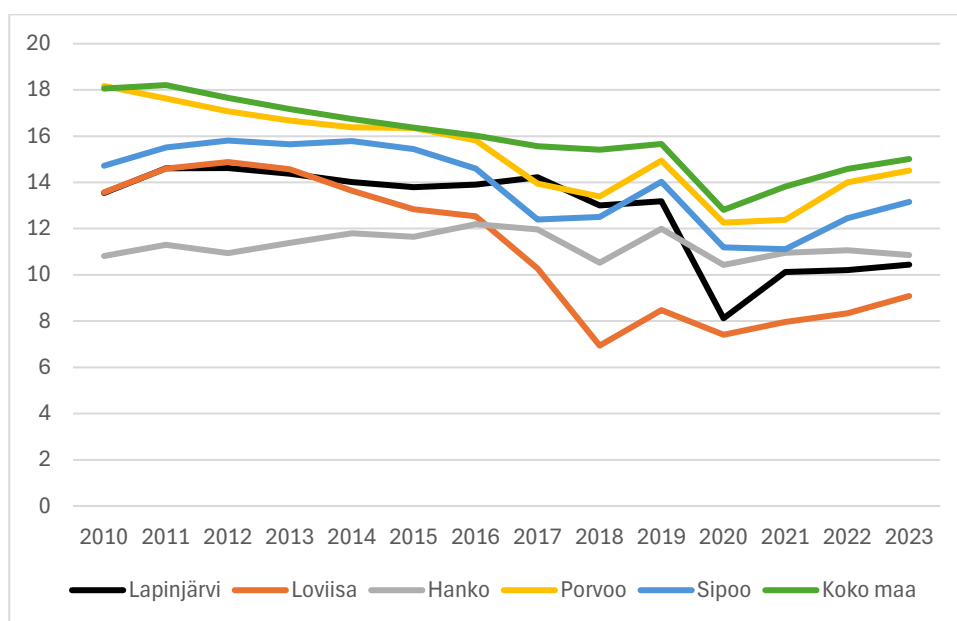
Lapträsk kommuns plan för kulturförstran, Rävstigen, uppdaterades utifrån den feedback från lärare och samarbetspartners som samlades in under våren. Lapträsk kommun deltog i SALT-projektet, som syftade till att stärka och utveckla barns och ungdomars landsbygds- och lokalidentitet. SALT-projektet var kopplat till den kulturella utbildningsplanen. Dessutom deltog Lapträsk i SKAPA-projektet, som leddes av Lovisa och som också erbjöd gratis konstundervisning för barn och ungdomar från Lapträsk.

Lapträsk deltog också i AUF-projektet, ett samarbetsprojekt mellan Borgånejdens musikinstitut, några kommuner i Nyland och tre professionella orkestrar, som ger högklassiga konserter till projektkommunerna. Den 29 september hölls en Bach-Kortekangas-konsert i Lapträsk kyrka, som lockade 54 personer. Den 5 december

ordnades en gemensam julkonsert för Rajaton och Borgånejdens musikinstitut, som lockade en fulltalig publik till kyrkan.

I Lapträskis bibliotek var temen för välfärdsarbetet hälsofrämjande och stärkande av invånarnas delaktighet. I båda kommunbiblioteken kunde man låna olika idrottsredskap och delta i olika kultur- och välbefinnandetilfällen. I bibliotekens avgiftsfria utställningslokaler kan kommuninvånarna hålla utställningar av eget hantverk eller bildkonst. Biblioteken kan också bokas kostnadsfritt för evenemang och aktiviteter, till exempel sådana som anordnas av den tredje sektorn. Ett av bibliotekens kärnuppdrag är att tillhandahålla ett öppet, säkert och fritt utrymme för medborgarna där alla är välkomna.

Helhetsutlåning/invånare

Källa: Statistik för allmänna biblioteken i Finland, Tilastot.kirjastot.fi

Rapportering av Valfärdsplan 2023 prioriterade åtgärder

Välfärdsarbetsgruppen valde tre huvudprioriteringar för välfärdsplanen 2021–2024, som härrör från Lovisa stads och Lapträsk kommuners strategier:

1. Involvering av invånarna
2. Förebyggande verksamhet och tjänster i rätt tid
3. Miljön som stöder välfärd med beaktande av hållbar utveckling

Åtgärdsmatrisen i välfärdsplanen har uppdaterats för att återspegla förändringar i ansvaret för organisationen av social- och hälsovårdstjänster (godkänd av fullmäktige 15.11.2023 § 31).

De åtgärder som anges i välfärdsplanen omfattar hela fullmäktigeperioden och de årliga utvärderingarna rapporterar om de åtgärder som vidtagits under året.

I de bifogade matriserna har uppgifter för 2023 sammanställts. I matriserna uppskattas statusen för genomförandet av åtgärderna med hjälp av olika färgkoder.

Åtgärden förverkligades inte eller hade ännu inte inletts 2023.

Åtgärden är i planeringsstadiet eller har påbörjats, men det finns ännu inga resultat.

Åtgärden är på god väg att slutföras 2023, men ytterligare framsteg behövs fortfarande.

Vissa funktioner har olika färgkoder beroende på hur långt man har kommit i implementeringen av den aktuella funktionen.

Bilaga 1: Åtgärdsmatris för välfärdsplanen